

Sammanträde för Samhällsbyggnadsnämnden

Tid onsdagen den 10 april 2024 kl. 15:00

Plats Kommunhuset - Sämsjön

Eva Larsson
Ordförande

Daniel Fredriksson
Förslag på justerare

Abdul Mehmood
Sekreterare

	Tid	Ärende	Diarienummer
1.	15.00	Sammanträdet öppnande Föredragande: Ordförande	
2.		Upprop Föredragande: Sekreterare	
3.		Val av justerare och tid för justering Föredragande: Ordförande	
4.		Förändring av dagordningen Föredragande: Ordförande	
5.	15.05	Förvaltningen informerar Föredragande: Förvaltningschef	SB-1523
6.	15.20	Samverkansavtal med Vårgårda kommun avseende miljöinspektion (extern delegering) Föredragande: Förvaltningschef	SB-2024-00061
7.	15.25	Revidering av samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning Föredragande: Förvaltningschef	SB-2024-00062

	Tid	Ärende	Diarienummer
8.	15.30	Revidering av stadgar för Samhällsbyggnadspris Föredragande: Förvaltningschef	SB-2023-00246
9.	15.40	Samhällsbyggnadsnämndens driftsäskanden 2025-2027 (Förändrade förutsättningar, demografi och omvärldsanalys) Föredragande: Miljöchef	SB-2024-00013
10.	15.50	Information om Sämsjön Föredragande: Miljöchef	SB-2024-00138
11.	16.10	Framtagande av skogspolicy Föredragande: Ordförande	SB-2024-00165
12.	16.15	Anmälda ärenden 2024-04-10 Föredragande: Ordförande	SB-1604
13.	16.20	Anmälda delegationsbeslut 2024-04-10 Föredragande: Ordförande	SB-2024-00067

Samverkansavtal med Vårgårda kommun avseende miljöinspektion (extern delegering)

Förslag till beslut

1. Samverkansavtal för extern delegering godkänns.
2. Samhällsbyggnadschefen ges i uppdrag att underteckna avtal med Vårgårda kommun.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen i Herrljunga kommun avser att köpa del av miljöinspektörstjänst från Vårgårda kommun för tillsyn inom nämndens egna ansvarsområden.

Utifrån reglemente för samhällsbyggnadsnämnden i Herrljunga kommun omfattar nämndens ansvarsområde både myndighetsutövning inom miljö/bygg samt kommunala verksamhetsområden där myndighetsutövning kan behöva tillämpas såsom gata/park och renhållning. Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänstepersoner inom myndighetsutövning kan hamna i en situation där myndighetsutövning såsom tillsyn kan behöva göras inom en kollegas verksamhetsområde vilket skapar jävssituationer inom den egna organisationen i Herrljunga kommuns samhällsbyggnadsnämnd (samhällsbyggnadsförvaltning).

Bakgrund

En kommun får ingå samverkansavtal med annan kommun om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av den kommunens anställda. Genom detta samverkansavtal kommer Herrljunga kommuns samhällsbyggnadsförvaltning använda extern delegering i de ärenden där jäv inom myndighetsutövningen inom miljöenheten och byggenheten förekommer. De ärendetyper som får beslutas inom ramen för detta avtal genom extern delegering är samtliga ärendetyper som i samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning benämns som "delegering av ärenden till miljöenheten" och "delegering av ärenden till plan- och byggenheten

Konsekvenser

Herrljunga kommun ersätter Vårgårda kommun för åberopade och utnyttjade timmar enligt gällande taxa.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet

Delegeringsordning Samhällsbyggnadsnämnd

Samverkansavtal

Emil Hjalmarsson
Förvaltningschef

Parter

Herrljunga kommun, 212 000-15 20
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Vårgårda kommun, 212 000-29 24
Samhällsbyggnad

1§ Syfte

Samhällsbyggnadsförvaltningen i Herrljunga kommun avser att köpa del av miljöinspektörstjänst från Vårgårda kommun (enligt villkoren i detta avtal).

2§ Tjänst

Utifrån reglemente för samhällsbyggnadsnämnden i Herrljunga kommun omfattar nämndens ansvarsområde både myndighetsutövning inom miljö/bygg samt kommunala verksamhetsområden där myndighetsutövning kan behöva tillämpas såsom gata/park och renhållning. Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänstepersoner inom myndighetsutövning kan hamna i en situation där myndighetsutövning såsom tillsyn kan behöva göras inom en kollegas verksamhetsområde vilket skapar jävssituationer inom den egna organisationen i Herrljunga kommuns samhällsbyggnadsnämnd (samhällsbyggnadsförvaltning).

En kommun får ingå samverkansavtal med annan kommun om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av den kommunens anställda. Genom detta samverkansavtal kommer Herrljunga kommuns samhällsbyggnadsförvaltning använda extern delegering i de ärenden där jäv inom myndighetsutövningen inom miljöenheten och byggenheten förekommer. De ärendetyper som får beslutas inom ramen för detta avtal genom extern delegering är samtliga ärendetyper som i samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning benämns som "delegering av ärenden till miljöenheten" och "delegering av ärenden till plan- och byggenheten".

Villkoren i detta avtal är:

Herrljunga kommun köper del av miljöinspektörstjänst från Vårgårda kommun. Uppdraget innebär att Herrljunga kommun har rätt att från Vårgårda kommun köpa miljöinspektörstjänst till en arbetsinsats som motsvarar maximalt 10 timmar per månad. Arbetsuppgifter som miljöinspektör innebär tillsyn av verksamhet inom egen förvaltning genom extern delegering. Åberopade timmar görs skriftligt av samhällsbyggnadschef, miljöchef eller plan- och byggchef i Herrljunga kommun.

Herrljunga kommun ansvarar för att miljöinspektören får nödvändig information och behörighet i system och lokaler för att kunna genomföra detta uppdrag.

3§ Lokalisering

Uppdraget utgår ifrån miljöinspektörens ordinarie placering i Vårgårda kommun. Herrljunga kommun kan i första hand åberopa stöd genom arbete på distans eller annat sätt som parterna enas om. Herrljunga kommun har däremot också rätt till att åberopa att miljöinspektören infinner sig på plats i Herrljunga kommun vid de tillfällen detta anses vara nödvändigt (upp till 10 h/månad).

4§ Arbetsgivaransvar

Vårgårda kommun är anställande myndighet för miljöinspektören. Vårgårda kommun

har arbetsgivaransvar och ansvarar för organisation och arbetsledning. Det är även Vårgårda kommuns ansvar att säkerställa så personalen har rätt kompetens för uppdraget och kontinuerligt utbildas för att säkerställa bästa tänkbara service.

5§ Ersättning och fakturering

Herrljunga kommun ska ersätta Vårgårda kommun för åberopade och utnyttjade timmar enligt detta avtal. Faktureringen utgår från skriftligen överenskomna och erlagda timmar och utifrån gällande timtaxa. Detta inkluderar arbetsgivaravgifter, pension, semesterersättning och försäkringar (PO-kostnader).

Vårgårda kommun fakturerar Herrljunga kommun åberopade timmar en gång i kvartalet.

6§ Avtalstid

Avtalet gäller från och med när det undertecknas till och med 2025-12-31. Avtalet kan förlängas om båda parter är överens.

7§ Force majeure

Part äger inte rätt att åberopa underlåtenhet att fullgöra avtalet om detta hindras av omständigheter utanför parternas kontroll, såsom krig, uppror eller upplöpp, arbetskonflikt, myndighetsbeslut eller åtgärd, eldsvåda, naturkatastrof, sabotage, utbredd sjukdom som t.ex. pandemi eller liknande. För att en part ska ha rätt att åberopa force majeure åligger det parten att skriftligt och utan dröjsmål underrätta andra parten om läget.

8§ Tvist

Vid en eventuell tvist mellan parterna om tolkning av detta avtal, ska den i första hand lösas genom förhandling mellan parterna. Om detta inte lyckas ska tvisten lösas i allmän domstol.

Undertecknande parter

Detta avtal undertecknad digitalt av nedanstående ansvariga för respektive part.

Emil Hjalmarsson
Samhällsbyggnadschef
Herrljunga kommun

Namn
Titel
Vårgårda kommun

Revidering av samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner revidering av delegationsordning.

Sammanfattning av ärendet

En nämnd får enligt kommunallagen 6 kap 37 § och 7 kap 5–8 §§ delegera beslutanderätten till presidiet, ett utskott, en ledamot, en ersättare, en anställd eller en automatiserad beslutsfunktion i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Möjligheterna att delegera beslutanderätten har följande två syften: • att avlasta det politiska organet rutinärenden så att utrymme finns för mer omfattande behandling av principiella ärenden • att möjliggöra en effektivare kommunal förvaltning genom att beslutsvägarna blir kortare och handläggningen snabbare

För att möjliggöra extern delegering inom nämndens egna ansvarsområden görs tillägg i delegationsordningen V.1 övergripande tillägg för plan- och byggenheten samt miljöenheten.

Bakgrund

En kommun får ingå samverkansavtal med annan kommun om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av den kommunens anställda. Genom revidering av delegationsordning kan extern delegering göras i de ärenden där jäv kan förekomma inom myndighetsutövningen inom miljöenheten och byggenheten.

Utifrån reglemente för samhällsbyggnadsnämnden i Herrljunga kommun omfattar nämndens ansvarsområde både myndighetsutövning inom miljö/bygg samt kommunala verksamhetsområden där myndighetsutövning kan behöva tillämpas såsom gata/park och renhållning.

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänstepersoner inom myndighetsutövning kan hamna i en situation där myndighetsutövning såsom tillsyn kan behöva göras inom en kollegas verksamhetsområde vilket skapar jävssituationer inom den egna organisationen i Herrljunga kommuns samhällsbyggnadsnämnd (samhällsbyggnadsförvaltning).

Konsekvenser

Revidering av delegationsordningen möjliggör extern delegation för ärenden inom nämndens egna ansvarsområden och säkerställer att eventuella jävssituationer inte uppstår.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet

Samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning

Emil Hjalmarsson
Förvaltningschef Samhällsbyggnadsförvaltningen

DIARIENUMMER:	SB-XX
FASTSTÄLLD:	SBN § XX
VERSION:	5
SENAST REVIDERAD:	XX
GILTIG TILL:	Tillsvidare
DOKUMENTANSVAR:	Samhällsbyggnadschef

Delegeringsordning

Delegeringsordning för samhällsbyggnadsnämnden

Beslutsinstans: Samhällsbyggnadsnämnden. Dokumentet gäller för samhällsbyggnadsnämnden och samhällsbyggnadsförvaltningen.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehållsförteckning

Delegeringsordning inom samhällsbyggnadsnämnden	3
Syfte och avgränsning	3
Om delegering	4
Anmälan av beslut	4
Beslutanderätten	5
Generell delegering av beslutanderätt till förvaltningen	5
Allmänna administrativa ärenden	5
Förvaltningslagen	8
Ekonomiärenden	10
Upphandling/inköp/avtal	11
Personalärenden	12
Specifik delegering av beslutanderätt till plan- och byggenheten respektive miljöenheten	13
Delegering av ärenden till plan- och byggenheten	13
Beslut under handläggningen och vid överklagande av beslut	14
Planbesked, planeringsbesked och andra planärenden	15
Bygglov, rivningslov och marklov m.m.	16
Bygg-, mark- och rivningslov för åtgärder inom planlagt område	17
Bygglov för åtgärder utom planlagt område	17
Genomförandet av mark-, bygg- och rivningsåtgärder	17
Ärenden avseende hissar och andra motordrivna anordningar samt funktionskontroll av	19
Ventilationssystem	19
Tillsyn, tillträde, ingripanden och påföljder	20
Strandskydd	23
Avgifter i ärenden enligt PBL samt anslutande författningar och föreskrifter	23
Delegering av ärenden till miljöenheten	24
Miljöbedömningar	24
Skydd av områden	24
Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	25
Medelstora förbränningsanläggningar	27
Verksamheter som orsakar miljöskador	28
Vattenverksamhet	28
Jordbruk och annan verksamhet	28

Kemiska produkter och biotekniska organismer	29
Avfall.....	31
MB Tillsyn och kontroll	32
Tillstånds giltighet, omprövning m.m., ...	35
Avgifter enligt miljöbalken	35
Tillträde	36
Miljösanktionsavgifter.....	36
Livsmedel, ekologisk produktion, material i kontakt med livsmedel (FCM) samt foder och animaliska biprodukter	36
Strålskyddslagen (2018:396)	44
Tobak och likande produkter.....	45
Extern delegering och överenskommelser.....	45
Övriga ärenden	45
Delegering av mark- och exploateringsärenden	46
Delegering av ärenden inom trafik och väghållning.....	46
Delegering av ärenden inom renhållning och bostadsanpassning	47

Delegeringsordning inom samhällsbyggnadsnämnden

Syfte och avgränsning

Möjligheterna att delegera beslutanderätten har följande två syften:

- att avlasta det politiska organet rutinärenden så att utrymme finns för mer omfattande behandling av principiella ärenden
- att möjliggöra en effektivare kommunal förvaltning genom att beslutsvägarna blir kortare och handläggningen snabbare

Delegeringsrätten omfattar (med undantag för delegering i brådskande ärenden, A1 nedan) inte ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Sådana ärenden ska av delegaten hänskjutas till nämnden för avgörande, med undantag för befogenheten att besluta i brådskande ärenden enligt 6 kap. 39 § KL. Sådana brådskandebeslut ska alltid anmälas till nämnden.

Kännetecknande för ett beslut som kan delegeras är bl.a. att det föreligger alternativa lösningar och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden och bedömningar.

Vidare kan sådana beslut överklagas genom kommunalbesvär, vilket innebär att en laglighetsprövning kan göras av besluten.

Revidering av delegeringsordning ska göras vid förändringar i verksamheten. Minimikravet är att den revideras inför varje mandatperiod.

Utifrån kommunstyrelsens övergripande ansvar och tillsynsansvar ska kommunstyrelsens delegeringsordning tillämpas i respektive nämnds delegeringsordning. Nämnden fastställer delegat inom sitt ansvarsområde.

Genom delegering flyttas beslutanderätten över till delegaten. Delegaten träder in helt i nämndens ställe. Beslut som fattas med stöd av delegering är juridiskt sett ett nämndbeslut. Beslut som fattas på delegering gäller direkt och kan inte ändras av nämnden. Däremot kan nämnden återta sin delegering, även för ett enskilt ärende, men detta får inte rättsverkan på redan fattade beslut.

Nämnden kan delegera sin beslutanderätt till:

- en grupp av ledamöter och/eller ersättare inom den egna nämnden, t ex. ett utskott eller nämndens presidium
- enskild ledamot eller ersättare inom nämnden
- enskild anställd inom kommunen
- **extern delegering via samverkansavtal**

I Herrljunga kommun gäller generellt att kommundirektör och samhällsbyggnadschef har rätt att vidaredelegera delegeringen om inte annat anges.

Delegeringsbeslut ska vara skriftliga och fattas i enlighet med gällande lagar och förordningar, kommunfullmäktiges beslut, för kommunen bindande avtal samt i enlighet med vägledande bestämmelser utfärdade av nämnd.

Delegaten har också att beakta gällande beslut om anslag och budget samt förvissa sig om att de resurser som behövs för att verkställa beslutet står till förfogande.

Varje beslut ska innehålla uppgift om vem som fattat beslutet, när beslutet fattades, vilket beslut som fattats och vad beslutet avser samt vid behov kostnadsställe. **Ovanstående tillämpningar för delegationsbeslut gäller även beslut fattade vid extern delegering.**

~~Tillämpningsanvisningar finns i Riktlinjer för dokument- och ärendehantering.~~

Några beslut fattas som verkställighet. Beslut som fattas inom ramen för verkställighet grundas ofta på instruktioner, avtal eller policy och ingår oftast i tjänsten. Exempel på sådana beslut är tillämpning av tjänstledighetsregler och avgiftsdebitering enligt fastställd taxa.

Det finns ingen fullständig lista över beslut som kan fattas på verkställighet, men delegeringsordningen innehåller ett mindre antal verkställighetsbeslut i syfte att exemplifiera verkställighet (V).

Fullmakt skiljer sig från delegering på flera sätt.

Fullmakt ligger inom ramen för civilrättens område och avhandlas i avtalslagen. Lagen utgår från grundtanken att fullmakten är en förklaring av fullmaktsgivaren (det politiska organet) att fullmäktigen (förtroendevald eller tjänstepersoner) har rätt att handla på fullmaktsgivarens vägnar. Fullmaktsgivaren tar således på sig ansvaret för de rättshandlingar (avtal mm) som fullmäktigen ingår för dennes räkning inom fullmaktens gränser. Beslut och andra rättshandlingar inom ramen för en fullmakt kan inte överklagas genom kommunalbesvär.

Om delegering

Samhällsbyggnadsnämnden delegerar nedanstående ärenden till delegaten i enlighet med Kommunallagen 6 kap §33-§38 och i 7 kap. 5 – 7 §§. Delegeringsordnings struktur och rubriksättning följer i första delen Kommunstyrelsens delegeringsordning i tillämpliga delar. Den andra delen, som gäller ärendespecifik delegering till plan- och byggenheten respektive miljöenheten, är tillagda utanför Kommunstyrelsens struktur och utgår från den vägledning som finns från *Sveriges kommuner och landsting*. Beslut som fattats med stöd av denna delegeringsordning (D) ska anmälas till nämnden i efterhand. Ärenden som är markerade med V (verkställighet) behöver inte anmälas till nämnden. Av nämnden här delegerad beslutanderätt ska inte utövas i ärenden av principiell betydelse eller ärenden av större vikt. Samhällsbyggnadschefen har rätt att vidaredelegera enligt vad som angivits i delegeringsordningen. Ingen annan delegat har rätt att vidaredelegera. Vid tillsättning av samhällsbyggnadschef tillfaller delegeringen den tillförordnade såvitt annat inte följer av beslutet om tillförordnande. Delegerade ärenden som vidaredelegeras ska beslutas om i särskild vidaredelegeringsordning, som ska meddelas till nämnden. Delegering får i regel alltid ske av överordnad chef, undantaget beslut som är fattade av Miljöchef.

Delegering till tjänstepersoner är kopplat till tjänstepersonens titel i anställningsavtalet.

Den handläggare som enligt reglemente eller genom arbetsbeskrivning ansvarar för en begärd allmän handling ska lämna ut den på begäran. Handläggaren ansvarar även för att genomföra sekretessprövning enligt OSL innan utlämning av allmän handling. Om handläggaren beslutar om att *inte* lämna ut allmän handling vara beslutet vara skriftligt eftersom medborgaren då har rätt att överklaga beslutet.

Anmälan av beslut

- Beslut som fattas med stöd av delegering från nämnden ska anmälas vid nästkommande nämndsammanträde om inget annat framgår nedan (12 kap. 5 § PBL, 6 kap. 40 § och 7 kap. 8 § KL).
- Beslut i brådskande ärenden som fattas med stöd av 12 kap. 5 § PBL och 6 kap. 39 § KL ska alltid anmälas vid nästa sammanträde med nämnden (6 kap. 40 § andra stycket KL).
- Samhällsbyggnadschefens beslut om vidaredelegering ska i sin helhet anmälas vid nästa sammanträde med nämnden (12 kap. 5 § PBL och 7 kap. 8 § KL).

- Beslut som fattas med stöd av vidaredelegering från samhällsbyggnadschefen ska anmälas till samhällsbyggnadschefen (12 kap. 5 § PBL och 7 kap. 8 § KL).

Beslutanderätten

Rätt att besluta i en viss ärendegrupp innefattar rätt:

- att bifalla eller avslå en ansökan,
- att förena tillstånd/godkännande/dispenser/undantag med villkor,
- att besluta vad som i övrigt ska gälla för beslut om tillstånd, godkännande, dispens eller undantag enligt vad som anges i särskilda bestämmelser,
- att meddela förelägganden eller förbud i tillsyns- och anmälningsärenden,
- att lämna en anmälan eller ett klagomål utan åtgärd.

Rätt att besluta i en viss ärendegrupp innefattar också rätt att besluta:

- att, när så är särskilt föreskrivet, förelägga sökanden att avhjälpa brist i ansökningshandlingarna vid äventyr att bristen avhjälpas på sökandens bekostnad eller ansökan avvisas (19 kap. 5 § första stycket 2 och 22 kap. 2 § MB),
- att besluta att avvisa en ansökan, när förutsättningar inte finns för att ta upp ärendet till behandling i sak,
- att avskryva ett ärende från vidare handläggning (om en ansökan har återkallats eller frågan förfallit av annan anledning),
- att besluta om rättelse/ändring av beslut som delegaten fattat enligt de förutsättningar som anges i 36 § respektive 37 – 39 §§ förvaltningslagen,
- att avvisa överklagande av beslut som fattats av delegaten när överklagandet kommit in för sent enligt 45 § förvaltningslagen.

Generell delegering av beslutanderätt till förvaltningen

Allmänna administrativa ärenden				
Nr	Ärende	Delegat	D/V	Not
A.1	Representation för förtroendevalda	Ordförande	D	
A.2	Förtroendevaldas deltagande i kurser, konferenser och liknande för ett värde av upp till 7 000 kr per person	Ordförande	D	
A.3	Besluta i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Delegationen avser alla nämndens verksamheter. Beslut	Ordförande	D	

	ska alltid anmälas på nämndens nästa sammanträde.			
A.4	Utfärda fullmakt för ombud att föra nämndens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar av skilda slag inom ramen för nämndens ansvarsområden	Ordförande Samhällsbyggnadschef	D	
A.5	Besluta att ansöka hos mark- och miljödomstol respektive förvaltningsrätt om utdömande av vite	Samhällsbyggnadschef Miljöchef Plan- och byggchef Miljöinspektör Bygglovhandläggare	D	
A.6	Beslut att lämna ut/inte lämna ut uppgifter/allmän handling samt enl. prövning av Sekretesslagen. Omfattar också rätten att inte lämna ut en handling som någon påstår är en allmän handling men som enligt myndighetens uppfattning inte är en allmän handling.	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer Administratör Bygglovhandläggare Miljöinspektör Planarkitekt	D/V	Efter samråd med kanslichef V om handling lämnas ut D om handling inte lämnas ut
A.7	Avge yttrande vid överklagande av beslut att inte lämna ut allmän handling	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer Bygglovhandläggare Miljöinspektör Planarkitekt	D	
A.8	Beslut att inte lämna ut registerutdrag enligt art 15 i dataskyddsförordningen	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	D	Efter samråd med kanslichef
A.9	Beslut att inte lämna ut sådan information som avses i art 16–22 dataskyddsförordningen	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	D	Efter samråd med kanslichef
A.10	Besluta att delgivning i ett ärende ska ske genom kungörelsedelgivning	Samhällsbyggnadschef Plan- och byggchef Bygglovhandläggare Planarkitekt	D	

A.11	Mottagande av delgivning på nämndens vägnar	Samhällsbyggnadschef Miljöchef Plan- och byggchef Administratör Bygglovhandläggare Miljöinspektör Planarkitekt	V	
A.12	Besluta att avge yttrande till högre instans med anledning av överklagande av beslut som fattats med stöd av delegering	Samhällsbyggnadschef Miljöchef Plan- och byggchef Bygglovhandläggare Miljöinspektör Planarkitekt	V	
A.13	Besluta att överklaga beslut och domar som innefattar ändring av beslut som fattats med stöd av delegering	Samhällsbyggnadschef	D	
A.14	Besluta att avvisa en överklagandeskrivelse som inkommit för sent, förvaltningslagen § 24	Samhällsbyggnadschef Miljöchef Plan- och byggchef Administratör Bygglovhandläggare Miljöinspektör Planarkitekt	D	
A.15	Beslut om ändringar och tillägg i nämndens dokumenthanteringsplan	Samhällsbyggnadschef	V	
A.16	Besluta om yttrande i ärenden till myndighet avseende myndighetsföreskrifter, allmänna råd och vägledningar som remitterats till kommunen för yttrande	Samhällsbyggnadschef Plan- och byggchef Miljöchef Bygglovhandläggare Miljöinspektör Planarkitekt	V	

A.17	Göra framställan till statliga verk eller kommunala myndigheter i anslutning till nämndens verksamhet	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	V	
A.18	Personuppgiftsbehandling inom nämndens ansvarsområde	Samhällsbyggnadschef	V	
A.19	Registeransvar för personregister inom nämnden	Samhällsbyggnadschef	V	
A.20	Besvara till nämnden inkomna skrivelser då nämndens yttrande ej anses påkallat	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	V	
A.21	Avge yttrande i enlighet med politiskt antagna styrdokument resp handlingar	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	V	
A.22	Namnändringar och redaktionella ändringar i avtal och andra handlingar	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	V	
A.23	Ansvar för diarieföring av ärenden, registrering och arkivering inom nämndens ansvarsområde	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	V	
A.24	Omprövning av beslut som fattats på delegering	Delegaten i ursprungsbeslutet eller delegat med samma yrkestitel	D	
A.25	Adressättning	Samhällsbyggnadschef Plan- och byggchef Administratör Bygglovshandläggare Planarkitekt	V	

Förvaltningslagen				
Nr.	Ärende	Delegat	D/V	Not
F.1	Beslut om rättelse/ändring av beslut som delegaten fattat enligt de förutsättningar som anges i 36 och 37 - 39 §§ FL	Samhällsbyggnadschef Miljöchef Plan- och byggchef Administratör		36-39 §§ FL

		Bygglöshandläggare Handläggare Miljöinspektör Planarkitekt		
F.2	Beslut att förelägga den enskilde att avhjälpa en brist i en framställning, om bristen medför att framställningen inte kan läggas till grund för prövning i sak	Samhällsbyggnadschef Miljöchef Plan- och byggchef Administratör Bygglöshandläggare Handläggare Miljöinspektör Planarkitekt		20 § andra stycket FL
F.3	Beslut att avvisa en framställning som är så ofullständig eller oklar att den inte kan tas upp till prövning	Samhällsbyggnadschef Miljöchef Plan- och byggchef Administratör Bygglöshandläggare Handläggare Miljöinspektör Planarkitekt		20 § andra stycket FL
F.4	Besluta att avslå en framställning om att avgöra ett ärende enligt de förutsättningar som anges i 12 § första stycket FL	Samhällsbyggnadschef Miljöchef Plan- och byggchef Bygglöshandläggare Miljöinspektör Planarkitekt		12 § första stycket FL
F.5	Besluta att begära att den som anlitar ombud ska medverka personligen i handläggningen av ett ärende	Samhällsbyggnadschef Miljöchef Plan- och byggchef Bygglöshandläggare Miljöinspektör Planarkitekt		14 § första stycket FL

F.6	Beslut att begära att ett ombud styrker sin behörighet genom skriftlig eller muntlig fullmakt med det innehåll som framgår av 15 § första stycket FL	Samhällsbyggnadschef Miljöchef Plan- och byggchef Bygglovhandläggare Miljöinspektör Planarkitekt		15 § första stycket FL
F.7	Beslut att förelägga part eller ombud att styrka sin behörighet genom fullmakt med det innehåll som framgår av 15 § första stycket FL	Samhällsbyggnadschef Miljöchef Plan- och byggchef Bygglovhandläggare Miljöinspektör Planarkitekt		15 § andra stycket FL
F.8	Beslut att begära att en handling bekräftas av avsändaren	Samhällsbyggnadschef Plan- och byggchef Bygglovhandläggare Miljöchef Miljöinspektör Planarkitekt		21 § FL

Ekonomiärenden

Respektive budgetansvarig chef ansvarar fullt ut för tilldelad budget. Inom fastställd budgetram råder verkställighet för ekonomiskt relaterade beslut. Undantag finns om förbehåll eller annan delegering är fastställd. Det innebär i korthet att delegeringsordningen är överordnad verkställighet inom budgetram.

Nr	Ärende	Delegat	D/V	Not
C.1	Beslutsattestant för nämndens ansvarsområde	Samhällsbyggnadschef	D	Samhällsbyggnadschef ges rätt att utse ersättare för sig själv och beslutsattestanter och ersättare för nämndens ansvarsområden.
C.2	Överenskommelse om betalning av fordran	Samhällsbyggnadschef Miljöchef	V	

		Plan- och byggchef Administratör		
C.3	Anstånd med eller betalning av skuld till kommunen till ett högsta belopp av 3 prisbasbelopp	Samhällsbyggnadschef Miljöchef	V	
C.4	Anstånd med eller betalning av skuld till kommunen till ett högsta belopp av 1 prisbasbelopp	Plan- och byggchef	V	
C.5	Omfördelning av investeringsmedel inom budgeterad investeringsram	Samhällsbyggnadschef	V	

Upphandling/inköp/avtal				
Kommunens policy och riktlinjer för inköp och upphandling ska följas. Upphandlingsansvarig (Uha) i kommunen ska anlitas. I LOU antagna beloppsnivåer för upphandlingar ska beaktas.				
Nr	Ärende	Delegat	D/V	Not
D.1	Direktupphandling - Starta och genomföra upphandling - Beslut - Avtal/beställning - Ev. avtalsförlängning enl. option	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	V	Direktupphandlingar över 100 000 kronor ska dokumenteras och diarieföras. Riktlinjer för direktupphandling ska följas.
D.2	Förenklad upphandling - Starta och genomföra upphandling - Beslut - Teckna avtal - Ev. avtalsförlängning enl. option	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	D	Nämnden informeras innan upphandling startas.
D.3	Öppen upphandling - Starta och genomföra upphandling - Beslut - Teckna avtal - Ev avtalsförlängning enl option	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	D	Nämnden informeras innan upphandling startas.
D.4	Bevaka kommunens rätt med befogenhet att vid avtalsbrott häva avtal	Samhällsbyggnadschef	D/V	D/V beroende på upphandlingsform

D.5	Beslut att avbryta pågående, annonserad upphandling	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	D/V	D/V beroende på upphandlingsform
D.6	Föra nämndens talan i domstol rörande upphandlingsärenden eller avtalsrättsliga ärenden som är kopplade till inköp eller upphandling	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	D	

Personalärenden				
Nr	Ärende	Delegat	D/V	Not
G.1	Anställning, anställningsvillkor, lönesättning, förflyttning, avstängning, disciplinåtgärd, uppsägning eller avsked	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	D V	Tillfälliga anställningar räknas som verkställighet. Innan chefer/arbetsledare anställs ska nämndens presidium informeras.
G.2	Beslut om tjänstledighet med löneförmån	Samhällsbyggnadschef	D	
G.3	Ansvar för arbetsmiljöuppgifter	Samhällsbyggnadschef	D	Ansvar för arbetsmiljöuppgifterna är delegerat till nämnden, som ska genom ordförande delegera till samhällsbyggnadschef som i sin tur delegerar till respektive enhetschef
G.4	Plan för systematiskt arbetsmiljöarbete	Samhällsbyggnadschef	D	
G.5	Förhandling enligt MBL §11–14, §19, §38	Samhällsbyggnadschef	D	
G.6	Systematiskt brandskyddsarbete	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	D	
G.7	Förbjuda bisyssla	Samhällsbyggnadschef Enhetschefer	D	

Specifik delegering av beslutanderätt till plan- och byggenheten respektive miljöenheten

Delegering av ärenden till plan- och byggenheten

Plan- och bygglagens område

Med stöd av 12 kap. 5 § plan- och bygglagen (2009:100), PBL, 6 kap. 37 och 39 samt 7 kap. 5 § kommunallagen (2017:725), KL, och med beaktande av de begränsningar som framgår av 5 kap. 27 § andra stycket, 12 kap. 6 § PBL respektive 5 kap. 38 § KL beslutar byggnadsnämnden att i nedan redovisade ärenden/ärendegrupper uppdra beslutanderätten till där angivna delegater.

Vid nämndordförandes frånvaro eller förfall övergår den delegerade beslutanderätten enligt denna delegeringsordning till vice nämndordförande eller, i förekommande fall, annan förtroendevald som nämnden utser genom särskilt beslut.

En kommun får ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun. Inom ramen för avtalssamverkan, och med de begränsningar som följer av 6 kap. 38 § KL, kan de samverkande kommunerna komma överens om att uppdra åt en anställd i den andra kommunen att besluta på kommunens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden genom extern delegering. Extern delegering omfattar inte beslutanderätt till förtroendevalda i den andra kommunen.

Beslut under handläggningen och vid överklagande av beslut				
Nr.	Ärende/ärendegrupp	Föreskrift	Delegat(er)	Anm.
B.1.1	Föreläggande om att avhjälpa brist i ansökan om lov, förhandsbesked eller anmälan	9 kap. 22 § första stycket 9 kap. 46 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.1.2	Avvisning av ansökan eller anmälan när föreläggande om komplettering inte åtlutts	9 kap. 22 § andra stycket PBL 9 kap. 46 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.1.3	Begäran om att en ansökan om lov, förhandsbesked eller anmälan och andra sådana handlingar som avses i 9 kap. 21 § PBL ska vara utförda så att de är lämpliga för arkivering	6 kap. 9 § PBF	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.1.4	Beslut om att samordning med miljönämnd inte ska ske	9 kap. 24 § andra stycket PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.1.5	Beslut om förlängning av handläggningstiden i ärende om lov, förhandsbesked eller anmälan	9 kap. 27 § tredje stycket PBL 6 kap. 7 § PBF	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	

Planbesked, planeringsbesked och andra planärenden				
Nr.	Ärende/ärendegrupp	Föreskrift	Delegat(er)	Anm.
B.2.1	Beslut i ärenden om planbesked, när beslutet är förenligt med gällande översiktsplan	5 kap. 2 § PBL	Plan- och byggchef Planarkitekt	
B.2.2	Beslut om överenskommelse med sökanden att planbesked får lämnas senare än inom fyra månader från begäran om sådant besked	5 kap. 4 § PBL	Plan- och byggchef Planarkitekt	
B.2.3	Begäran om planeringsbesked	5 kap. 10 a § PBL	Plan- och byggchef Planarkitekt	
B.2.4	Beslut om huruvida genomförandet av en regionplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan	7 kap. 5 § och 3 kap. 9 § andra stycket PBL	Plan- och byggchef Planarkitekt	Sådant beslut får inte överklagas särskilt, 13 kap. 2 § tredje stycket PBL Äldre bestämmelser gäller för ärenden som har påbörjats före den 1 april 2020, övergångsbestämmelse 3 till SFS 2020:76.
B.2.5	Beslut om huruvida genomförandet av en översiktsplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan	3 kap. 9 § andra stycket PBL	Plan- och byggchef Planarkitekt	Sådant beslut får inte överklagas särskilt, 13 kap. 2 § tredje stycket PBL Äldre bestämmelser gäller för ärenden som har påbörjats före den 1 april 2020, övergångsbestämmelse 3 till SFS 2020:76.
B.2.6	Beslut om huruvida genomförandet av en detaljplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan	5 kap. 11 a § andra stycket PBL	Plan- och byggchef Planarkitekt	Sådant beslut får inte överklagas särskilt, 13 kap. 2 § tredje stycket PBL Äldre bestämmelser gäller för ärenden som har påbörjats före den 1 april 2020, övergångsbestämmelse 3 till SFS 2020:76.

Bygglov, rivningslov och marklov m.m.				
Nr.	Ärende/ärendegrupp	Föreskrift	Delegat(er)	Anm.
B.3.1	Beslut om prövning av åtgärd som inte kräver lov	9 kap. 14 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.3.2	Beslut om villkorsbesked	9 kap. 19 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.3.3	Beslut om anståndsförklaring	9 kap. 28 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.3.4	Beslut om tidsbegränsat bygglov	9 kap. 33 § PBL 9 kap. 33 a § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	Genom lagen (2017:267) upphör 9 kap. 33 a § PBL att gälla den 1 maj 2023.
B.3.5	Beslut om förlängning av tidsbegränsat bygglov	9 kap. 33 § andra stycket PBL 9 kap. 33 a § andra stycket PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	Förlängning av lov som meddelats med stöd av 9 kap. 33 a § PBL får ges även efter den 1 maj 2023 enligt övergångsbestämmelse nr. 3 till lagen (2017:267)
B.3.6	Beslut om att avslå en ansökan om lov eller ge negativt förhandsbesked i de fall det är uppenbart att åtgärden eller åtgärderna som avses inte kan medges	9 kap. 17 § PBL 9 kap. 30 § PBL 9 kap. 31 § PBL 9 kap. 33–33 a §§ PBL 9 kap. 34 § PBL 9 kap. 35 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.3.7	Beslut om att ett beslut om bygglov, rivningslov eller marklov får verkställas tidigare än fyra veckor efter att beslutet kungjorts enligt 9 kap. 41 a § PBL om ett väsentligt allmänt eller enskilt intresse kräver det	9 kap. 42 a § andra meningen PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	

Bygg-, mark- och rivningslov för åtgärder inom planlagt område				
Nr.	Ärende/ärendegrupp	Föreskrift	Delegat(er)	Anm.
B.4.1	Beslut om bygglov	9 kap. 30 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.4.2	Beslut om bygglov som avviker från detaljplan eller områdesbestämmelser	9 kap. 30 § PBL 9 kap. 31 b PBL 9 kap. 31 c § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.4.3	Beslut om rivningslov som inte avser en byggnad eller en byggnadsdel som bör bevaras på grund av byggnadens eller bebyggelsens historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga värde	9 kap. 34 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.4.4	Beslut om marklov	9 kap. 35 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
Bygglov för åtgärder utom planlagt område				
Nr.	Ärende/ärendegrupp	Föreskrift	Delegat(er)	Anm.
B.5.1	Beslut om bygglov för	9 kap. 31 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.5.2	Beslut om bygglov för	9 kap. 31 § a PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
Genomförandet av mark-, bygg- och rivningsåtgärder				
Nr.	Ärende/ärendegrupp	Föreskrift	Delegat(er)	Anm.
B.6.1	Beslut om föreläggande för byggherren att ge in de ytterligare handlingar som behövs för nämndens prövning i frågan om startbesked	10 kap. 22 § första stycket 2 PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.6.2	Beslut om startbesked	10 kap. 23 § PBL	Plan- och byggchef	

			Bygglöshandläggare	
B.6.3	Beslut om att det inte behövs någon kontrollplan för rivningsåtgärder	10 kap. 18 § andra stycket PBL	Plan- och byggchef Bygglöshandläggare	
B.6.4	Bestämma – i kontrollplan eller genom särskilt beslut – att krav på omfattande ändringar av andra delar än den direkt berörda av en byggnad inte behöver utföras förrän vid en viss senare tidpunkt	3 kap. 21 § PBF	Plan- och byggchef Bygglöshandläggare	
B.6.5	Beslut i ett startbesked att medge mindre avvikelser från föreskrifterna i Boverkets byggregler om det finns särskilda skäl och byggnadsprojektet ändå kan bli tekniskt tillfredsställande och det inte finns någon avsevärd olägenhet från annan synpunkt	1:21 Boverkets byggregler, BFS 2011:6 med ändringar till och med BFS 2019:2	Plan- och byggchef Bygglöshandläggare	
B.6.6	Beslut om att ett byggnadsverk får tas i bruk utan att slutbesked har getts	10 kap. 4 § PBL	Plan- och byggchef Bygglöshandläggare	
B.6.7	Besluta att utse ny kontrollansvarig	10 kap. 13 § PBL	Plan- och byggchef Bygglöshandläggare	
B.6.8	Beslut att medge mindre avvikelser från föreskrifterna om det finns särskilda skäl och byggnadsprojektet ändå kan antas bli tekniskt tillfredsställande och det inte finns någon avsevärd olägenhet från annan synpunkt	Avdelning A, 3 § Boverkets konstruktionsregler EKS 11 (BFS 2011:10) med ändringar till och med BFS 2019:1	Plan- och byggchef Bygglöshandläggare	

B.6.9	Beslut om kompletterande villkor för bygg- eller rivningsåtgärderna eller för kontrollen	10 kap. 29 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.6.10	Beslut om interimistiskt slutbesked	10 kap. 36 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.6.11	Beslut om slutbesked	10 kap. 34 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	

Ärenden avseende hissar och andra motordrivna anordningar samt funktionskontroll av Ventilationssystem

Nr.	Ärende/ärendegrupp	Föreskrift	Delegat(er)	Anm.
B.7.1	Beslut om längre besiktningintervall	3 kap. 16 § Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2011:12, med ändringar t.o.m. BFS 2018:2 - H 18, omtryck BFS 2018:2) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar	Plan- och byggchef Administratör Bygglovhandläggare	
B.7.2	Beslut om anstånd med kontroll	3 kap. 17 §§ Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2011:12, med ändringar t.o.m. BFS 2018:2 - H 18, omtryck BFS 2018:2) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.7.3	Beslut om senareläggning av besiktningstidpunkt för funktionskontroll av ventilationssystem	4 § Boverkets föreskrifter och allmänna råd om funktionskontroll av ventilationssystem	Plan- och byggchef Administratör Bygglovhandläggare	

		och certifieringar av sakkunniga funktionskontrollanter (BFS 2011:16) med ändringar t.o.m. BFS 2017:10, OVK 3, omtryck BFS 2017:10		
Tillsyn, tillträde, ingripanden och påföljder				
Nr.	Ärende/ärendegrupp	Föreskrift	Delegat(er)	Anm.
B.8.1	Besluta att begära biträde av Polismyndigheten för tillträde enligt 11 kap. 8 § PBL	11 kap. 9 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	Kan medföra ersättnings- skyldighet enligt 14 kap. 2 § PBL
B.8.2	Beslut att det ska planteras på tomten och att befintlig växtlighet på tomten ska bevaras, om det behövs för att uppfylla kraven i 8 kap. 15 § första stycket PBL	8 kap. 15 § tredje stycket PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.8.3	Beslut om ingripandebesked	11 kap. 7 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.8.4	Besluta om lovföreläggande, utan vite	11 kap. 17 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.8.5	Besluta om föreläggande om underhållsutredning, ~~utan~~ vite	11 kap. 18 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.8.6	Beslut om åtgärdsföreläggande, utan vite	11 kap. 19 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.8.7	Beslut om åtgärdsföreläggande avseende <ul style="list-style-type: none"> - hissar och andra motordrivna anordningar - funktionskontroll av 	11 kap. 19 § PBL	Plan- och byggchef Administratör Bygglovhandläggare	

	- Ventilationssystem utan vite			
B.8.8	Beslut om rättelseföreläggande, även föreläggande som förenas med förbud mot att åter utföra bygglovspliktig åtgärd, utan vite	11 kap. 20 § PBL 11 kap. 32 a § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.8.9	Beslut om rivningsföreläggande, utan vite	11 kap. 21 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.8.10	Beslut om föreläggande för ökad trafiksäkerhet, utan vite	11 kap. 22 § PBL 11 kap. 23 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	Kan medföra ersättnings- skyldighet enligt 14 kap. 3 § PBL
B.8.11	Beslut om föreläggande om anordnande av stängsel kring industrianläggning som inte länge används, utan vite	11 kap. 24 § PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.8.12	Beslut om förbud mot fortsatt arbete eller åtgärd. Sådant förbud får förenas med fast eller löpande vite om maximalt 50 000 skr.	11 kap. 30 § PBL 11 kap. 31 § PBL 11 kap. 32 § PBL 11 kap. 37 § PBL 12 kap. 6 § 2 PBL	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.8.13	Beslut om föreläggande för den som äger eller annars ansvarar för hiss eller annan motordriven anordning i byggnadsverk att se till att anordningen kontrolleras (särskild besiktning)	8 kap. 6 § PBF	Plan- och byggchef Bygglovhandläggare	
B.8.	Beslut om förbud mot användning av hela eller	11 kap. 33 § PBL	Plan- och byggchef	

14	<p>delar av ett byggnadsverk, inkl. hissar och andra motordrivna anordningar, dock utan vite i andra fall än vad avser förbud som meddelas med stöd av att hela eller delar av byggnadsverket som avses med förbudet har brister som kan äventyra säkerheten för som uppehåller sig i eller i närheten av byggnadsverket (11 kap. 33 § 1 PBL).</p> <p>Sådant förbud får förenas med fast eller löpande vite om maximalt 50 000 skr.</p>	<p>11 kap. 37 § PBL 12 kap. 6 § 2 PBL</p>	Bygglöshandläggare	
B.8. 15	<p>Beslut om förbud mot användning av hissar och andra motordrivna anordningar (11 kap. 33 § 1 PBL).</p>	<p>11 kap. 33 § PBL 12 kap. 6 § 2 PBL</p>	<p>Plan- och byggchef Administratör Bygglöshandläggare</p>	
B.8. 16	<p>Beslut om byte av funktionskontrollant</p>	<p>11 kap. 34 § PBL</p>	<p>Plan- och byggchef Bygglöshandläggare</p>	
B.8. 17	<p>Beslut om att entlediga och utse ny kontrollansvarig</p>	<p>11 kap. 35 § PBL</p>	<p>Plan- och byggchef Bygglöshandläggare</p>	
B.8. 18	<p>Beslut om ansökan om utdömmande av vite</p>	<p>11 kap. 37 § tredje stycket PBL</p>	<p>Plan- och byggchef Bygglöshandläggare</p>	
B.8. 19	<p>Besluta om ansökan om handräckning för tillträde eller för genomförande av en åtgärd som avses med ett föreläggande som</p>	<p>11 kap. 39 § PBL</p>	<p>Plan- och byggchef Bygglöshandläggare</p>	

	meddelats med stöd av 11 kap. 19–25 §§ PBL			
B.8. 20	Beslut om begäran om indrivning av byggsanktionsavgift	9 kap. 4 § första stycket PBF	Plan- och byggchef	Bestämmelser om indrivning finns i 3–9 §§ indrivningsförordningen (1993:1229)
Strandskydd				
Nr.	Ärende/ärendegrupp	Föreskrift	Delegat(er)	Anm.
B.9.1	Beslut om strandskyddsdispens	7 Kap. 13–18 §§ MB	Miljöchef Plan- och byggchef Bygglöshandläggare Miljöinspektör	
B.9.2	Besluta i tillsynsärende gällande strandskydd	7 kap. MB	Miljöchef Plan- och byggchef Bygglöshandläggare Miljöinspektör	
Avgifter i ärenden enligt PBL samt anslutande författningar och föreskrifter				
Nr.	Ärende/ärendegrupp	Föreskrift	Delegat(er)	Anm.
B.10	Uttag av avgift i enlighet med kommunens taxa för ärenden enligt PBL, inklusive uttag av avgift i förskott samt reduktion av avgift vid överskriden tidsfrist	12 kap. 8 § PBL 12 kap. 9 § PBL 12 kap. 11 § PBL 12 kap. 8 a § PBL	Plan- och byggchef Bygglöshandläggare Planarkitekt	

Delegering av ärenden till miljöenheten

Miljöbalkens område
<p>Här avses miljöbalken med tillhörande förordningar och föreskrifter från myndigheter och kommunen samt EU:s regelverk inom miljöbalkens tillämpningsområde. De förordningar och andra föreskrifter som kan vara aktuella anges inte i rubrikerna, utan ärenden enligt sådana bestämmelser sorteras under respektive kapitel i miljöbalken. I delegering av ärenden till miljöenheten ingår även livsmedelslagen med tillhörande förordningar och EU-regelverk, Strålskyddslagen, tobakslagen och lag om sprängämnesprekursorer.</p> <p>En kommun får ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun. Det kallas för avtalssamverkan. Inom miljöbalks- och livsmedelsområdet har Herrljunga kommun ett samverkansavtal med övriga sjuhäradskommuner och avtalet är antaget i fullmäktige. Inom ramen för avtalssamverkan, och med de begränsningar som följer av 6 kap. 38 § KL, kan de samverkande kommunerna komma överens om att uppdra åt en anställd i den andra kommunen att besluta på kommunens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden genom extern delegering. Extern delegering omfattar inte beslutanderätt till förtroendevalda i den andra kommunen.</p> <p>Samverkansavtal för extern delegering finns också med Vårgårda kommun.</p>

Miljöbedömningar			
M.2.	Miljökonsekvensbeskrivningar och annat beslutsunderlag, 6 kap. MB		
M.2.1	Avge yttrande inom ramen för undersökningssamråd vid strategisk miljöbedömning	6 kap. 6 § MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.2.2	Avge yttrande inom ramen för avgränsningssamråd vid strategisk miljöbedömning	6 kap. 10 § MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.2.3	Avge yttrande till verksamhetsutövare vid undersökningssamråd inom ramen för undersökning om betydande miljöpåverkan	6 kap. 24 § MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.2.4	Avge yttrande till verksamhetsutövaren vid avgränsningssamråd inom ramen för en specifik miljöbedömning	6 kap. 30 § MB	Miljöchef Miljöinspektör

Skydd av områden			
M.3	Skydd av områden, 7 kap. MB		
M.3.1	Besluta i ärenden om tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter som kommunen har meddelat eller om dispens från sådana	7 kap. 22 § första respektive andra styckena MB	Miljöchef Miljöinspektör

	vattenskyddsföreskrifter, om det finns särskilda skäl för det		
M.3.2	Besluta om undantag (tillstånd eller dispens) från vattenskyddsföreskrifter som länsstyrelsen har meddelat i den mån länsstyrelsen överlåtit sådan beslutanderätt på nämnden	7 kap. 22 § tredje stycket första meningen MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.3.3	Besluta i anmälningssak om åtgärd inom vattenskyddsområde som länsstyrelsen överlåtit på kommunen	7 kap. 22 § tredje stycket andra meningen MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.3.4	Besluta i tillsynsärende gällande områden eller djur- eller växtart över vilka kommunen har tillsyn enligt 7 kap. miljöbalken	2 kap. 9 § MTF	Miljöchef Miljöinspektör

Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd			
M.4	Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap. MB		
M.4.1	Yttrande till länsstyrelse eller mark- och miljödomstol angående behov att komplettera en ansökan vid prövning av ansökan om miljöfarlig verksamhet	9 kap. 6 §, 9 kap. 6 b §, 19 kap. 4 § MB respektive 22 kap. 4 och 10 §§ MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.2	Avge yttrande till länsstyrelse avseende anmälningsskyldig ändring av verksamhet	1 kap. 11 § MPF 26 § FMH	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.3	Förelägganden om avhjälpande av brist i statusrapport som inlämnats enligt 1 kap. 24 § Industriutsläppsförordningen och inte uppfyller kraven enligt 1 kap. 23 § samma förordning	1 kap. 25 § Industriutsläppsförordningen	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.4	Förordna att ett tillstånd till miljöfarlig verksamhet ska gälla även om det överklagas	19 kap. 5 § punkt 12 och 22 kap. 28 § första stycket första meningen MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.5	Besluta i ärende om tillstånd att inrätta avloppsanordning med ansluten vattentoalett.	13 § första stycket 1 FMH	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.6	Besluta i ärende om tillstånd att ansluta vattentoalett till befintlig avloppsanordning	13 § första stycket 2 FMH	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.7	Besluta i ärende om tillstånd att inrätta annan avloppsanordning än sådan till	13 § fjärde stycket FMH, föreskrifter	Miljöchef

	vilken vattentoalett är ansluten inom de delar av kommunen där tillstånd krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	för att skydda människors hälsa och miljön, lokala vatten-skydds-föreskrifter	Miljöinspektör
M.4.8	Besluta i ärende om anmälan för att inrätta annan avloppsanordning än sådan som kräver tillstånd	13 § andra stycket FMH	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.9	Besluta i ärende om anmälan av ändring av sådana avloppsanordningar som avses i 13 § FMH	14 § FMH	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.10	Besluta i ärende om tillstånd till värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten där tillstånd krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	17 § första stycket andra meningen FMH, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.11	Besluta i ärende om anmälan för att inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten	17 § första stycket första meningen FMH	Miljöchef Miljöinspektör Administratör
M.4.12	Besluta i ärende om anmälan om gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom område med detaljplan eller, om kommunen så föreskrivit, annat tätbebyggt område	37 och 42 §§ FMH, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.13	Besluta i ärende om anmälan om att driva eller arrangera verksamhet enligt 38 § FMH	38 § FMH	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.14	Besluta i ärende om tillstånd att hålla vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser där tillstånd krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	9 kap. 11 § MB, 39 § FMH, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.15	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan för att inrätta annan toalett än vattentoalett där tillstånd eller anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	40 § första stycket 3 FMH, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.16	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan för att sprida naturlig gödsel, slam eller annan orenlighet inom eller intill område	9 kap. 12 § MB, 40 § första stycket 2 FMH, lokala	Miljöchef Miljöinspektör

	med detaljplan där tillstånd eller anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	
M.4.17	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan till upplag eller annan verksamhet där tillstånd eller anmälan krävs inom vissa områden enligt kommunens lokala föreskrifter	9 kap. 12 § MB, 40 § första stycket 5 FMH, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.18	Besluta i ärende om dispens från vad som gäller enligt kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön, om det är uppenbart att risk för olägenheter från miljö- och hälsoskyddssynpunkt inte föreligger	Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.19	Besluta att en anmälningspliktig verksamhet får påbörjas innan sex veckor har gått	9 kap. 6 c § MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.20	Besluta att anmälningspliktig verksamhet inte får påbörjas vid sexveckorsfristens utgång utan först när nämndens beslut meddelats	9 kap. 6 c MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.4.21	Besluta om underrättelse till den som har gjort anmälan om att ärendet inte kommer att leda till någon åtgärd från myndighetens sida	27 § FMH	Miljöchef Miljöinspektör

Medelstora förbränningsanläggningar			
Förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar			
M 4.22	Besluta förelägga verksamhetsutövaren att avhjälpa bristen om informationen enligt 18 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar är bristfällig	20 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar	Miljöchef Miljöinspektör
M 4.23	Besluta i ärende om dispens från kravet på mätning av koldioxid	47 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar	Miljöchef Miljöinspektör
M 4.24	Besluta i ärende med anledning av verksamhetsutövarens information enligt	55 § förordning (2018:471) om	Miljöchef

	55 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar	medelstora förbränningsanläggningar	Miljöinspektör
M 4.25	Besluta förelägga verksamhetsutövaren att lämna in handling eller uppgift som dokumenterats med stöd av 56 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar när sådan handling eller uppgift begärs med stöd av 57 §	57 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar	Miljöchef Miljöinspektör

Verksamheter som orsakar miljöskador			
M.5	Verksamheter som orsakar miljöskador, 10 kap. MB		
M.5.1	Besluta i tillsynsärende angående avhjälpande av föroreningskada	2 kap. 31 § p. 3-4 MTSF, 10 kap. 12 och 14 § §§ MB, 18-21 §§ FAM	Miljöchef Miljöinspektör
M.5.2	Besluta i tillsynsärende angående avhjälpande av allvarlig miljöskada	2 kap. 31 § p. 3-4 p MTSF, 10 kap. 123 och 14 § MB, 18-21 §§ FAM	Miljöchef Miljöinspektör
M.5.3	Besluta i anmälningsärende om avhjälpandeåtgärd med anledning av en föroreningskada, när åtgärden kan medföra ökad risk för spridning eller exponering av föroreningarna	28 § FMH	Miljöchef Miljöinspektör

Vattenverksamhet			
M.6	Vattenverksamhet, 11 kap. MB		
M.6.1	Yttrande till länsstyrelsen i ärende om anmälan av vattenverksamhet eller till länsstyrelse eller mark- och miljödomstol i ärende om tillstånd för markavvattning	11 kap. 9 a-b § och 13 §§ MB, 21 och 22 §§ förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter	Miljöchef Miljöinspektör

Jordbruk och annan verksamhet			
M.7	Jordbruk och annan verksamhet, 12 kap. MB		

M.7.1	Besluta avge yttrande till länsstyrelsen i ärende om anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § MB	12 kap. 6 § MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.7.2	Besluta i ärende om undantag från föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket	36 § SJVFS 2004:62	Miljöchef Miljöinspektör

Kemiska produkter och biotekniska organismer			
M.8	Kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, 14 kap. MB		
M.8.1	Besluta att avge yttrande i ärende om dispens från förbud att sprida bekämpningsmedel över skogsmark eller behandla enskilda trädstammar	14 kap. 9 § tredje stycket MB	Miljöchef Miljöinspektör
M 8.2	Besluta i ett enskilt fall ge dispens från förbudet i 2 kap 37 § BF	2 kap. 39 § § BF	Miljöchef Miljöinspektör
M 8.3	Besluta i ärende om tillstånd för yrkesmässig användning av växtskyddsmedel när tillstånd krävs	2 kap. 40 § BF	Miljöchef Miljöinspektör
M 8.4	Besluta i ärende om anmälan av yrkesmässig användning av växtskyddsmedel	2 kap. 41 § BF	Miljöchef Miljöinspektör
M.8.5	Besluta i tillsynsärende om skydd mot vattenförorening vid förvaring av brandfarliga vätskor	NFS 2021:10	Miljöchef Miljöinspektör
M.8.6	Besluta i anmälnings- och tillsynsärende om anläggningar som innehåller fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen	Förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser (2 kap 31 § p. 5 MTF)	Miljöchef Miljöinspektör Handläggare
M.8.7	Besluta i ärende om anmälan om åtgärd för att avlägsna PCB-produkter i byggnader och anläggningar	18 § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	Miljöchef Miljöinspektör
M 8.8	Besluta i ärende om tillsyn över utrustning i motorfordon, flyg och tåg som innehåller	2 kap. 31 § 6 MTFS	Miljöchef Miljöinspektör

	kontrollerande ämnen enligt förordningen (EGU) nr 517/2014 eller förordning (EG) nr 1005/2009	OBS att relationen till EU:s marknadskontrollförordning behöver beaktas. Läs mer SKR:s webb	
M.8.9	Besluta i ärenden om åtgärder avseende kosmetiska produkter enligt artiklarna 24, 25.1, 25.5 första stycket, 26, 27.1 och 27.5 i förordning (EG) 1223/2009	2 kap. 34 § MTSF	Miljöchef Miljöinspektör
M.8.10	Besluta om föreläggande eller förbud enligt de EU-förordningar som anges i 26 kap. 30 § MB	26 kap. 30 § MB och där angivna förordningar OBS att relationen till EU:s marknadskontrollförordning behöver beaktas. Läs mer SKR:s webb	Miljöchef Miljöinspektör
M.8.11	Besluta förena föreläggande eller förbud enligt de EU-förordningar som anges i 26 kap. 30 § MB med (fast) vite om högst 50 000 kr för respektive adressat i varje enskilt ärende	26 kap. 30 § MB och där angivna förordningar	Miljöchef Miljöinspektör
M.8.12	Besluta att förena föreläggande eller förbud om kontroll enligt de EU-förordningar som anges i 26 kap. 30 § MB med löpande vite om högst 10 000 kr per överträdelse eller om [ ] kr per månad som föreläggandet eller förbudet inte åtlöds	26 kap. 30 § MB och där angivna förordningar	Miljöchef Miljöinspektör
M.8.13	Besluta ansöka om verkställighet vid Kronofogdemyndigheten inom kontroll som	26 kap. 17 § första stycket och 30 § MB	Miljöchef Miljöinspektör

	miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB		
M.8.14	Bestämma att beslut i ärende inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB ska gälla omedelbart även om det överklagas	26 kap. 26 § och 32 § MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.8.15	Besluta om tillstånd att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus inom de delar av ett vattenskyddsområde som betecknas som vattentäktzon, primär (inre) skyddszon och sekundär (yttre) skyddszon, eller inom hela vattenskyddsområdet när zonindelning saknas	NFS 2015:2, 6 kap. 1 §	Miljöchef Miljöinspektör
M.8.16	Beslut i anledning av underrättelse enligt 9 kap. 1 § NFS 2015:3	NFS 2015:2, 9 kap. 1 §	Miljöchef Miljöinspektör

Avfall			
M.9	Avfall, 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2020:614)		
M.9.1	Besluta om dispens från kravet på att lämna kommunalt avfall, eller avfall som omfattas av kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 §, till kommunen vid eget bortskaffande på fastigheten av latrin eller annat avfall från avloppsanordning	15 kap. 25 §	Miljöchef Miljöinspektör
M.9.2	Besluta i ärende om dispens från förbudet att hantera avfall när kommunen ska ansvara för en viss hantering av avfall	15 kap. 25 § 1	Miljöchef Miljöinspektör
M.9.3	Besluta i ärende om tillstånd för en fastighetsinnehavare att på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall även om ett sådant tillstånd inte krävs	15 kap. 25 § 2 MB	Miljöchef Miljöinspektör

M.9.4	Besluta i ärende om dispens från utsorteringskraven avseende bygg- och rivningsavfall i avfallsförordningen	3 kap. 15 § AvfallsF	Miljöchef Miljöinspektör
M.9.5	Besluta i anledning av anmälan om att kompostera eller på annat sätt behandla avfall som inte är trädgårdsavfall och som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 MB, från fastighetsinnehavare i enbostadshus	5 kap. 15 § AvfallsF	Miljöchef Miljöinspektör
M.9.6	Besluta i anledning av anmälan om att kompostera eller på annat sätt behandla avfall som inte är trädgårdsavfall och som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 MB, från fastighetsinnehavare för flerbostadshus, samfälligheter, skolor eller förskolor	5 kap. 15 § AvfallsF	Miljöchef Miljöinspektör
M.9.7	Besluta att anvisa plats för lämning av kommunalt avfall	Kommunens avfalls-föreskrifter	Avfallschef Avfallssamordnare
M.9.8	Besluta om undantag i enlighet med renhållningsordningens avfallsföreskrifter	Kommunens avfalls-föreskrifter	Miljöchef Miljöinspektör Administratör
M.9.9	Besluta om dispens från föreskrifter om gränsvärden som Naturvårdsverket meddelat med stöd av 15 § deponeringsförordningen	15 c § förordningen (2001:512) om deponering av avfall	Miljöchef Miljöinspektör

MB Tillsyn och kontroll			
M.10	Tillsyn och kontroll, 26 kap. MB		
M.10.1	Besluta om förelägganden eller förbud utan vite i ärenden som nämnden ansvarar för	26 kap. 9 § MB	Miljöchef Miljöinspektör

M.10.2	Besluta att ålägga tidigare ägare eller nyttjanderättshavare att lämna uppgift om ny ägares eller nyttjanderättshavares namn och adress	26 kap. 13 § MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.10.3	Besluta att förena föreläggande eller förbud inom tillsynen med vite om högst 50 000 kr för respektive adressat i varje enskilt ärende.	26 kap. 14 § MB Lag (1985:206) om viten	Miljöchef Miljöinspektör
M.10.4	Besluta att förena föreläggande eller förbud inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB med vite om högst 50 000 kr för respektive adressat i varje enskilt ärende	26 kap. 14 § MB och 26 kap. 30 § MB Lag (1985:206) om viten	Miljöchef Miljöinspektör
M.10.5	Besluta att förena föreläggande eller förbud med inom tillsynen med löpande vite om högst 10 000 kr per överträdelse eller om 10 000 kr per månad som föreläggandet eller förbudet inte åtlöds	26 kap. 14 § MB Lag (1985:206) om viten	Miljöchef Miljöinspektör
M.10.6	Besluta att sända föreläggande eller förbud, som meddelats mot någon i egenskap av ägare m.m. till inskrivningsmyndigheten för anteckning i inskrivningsregistret	26 kap. 15 § MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.10.7	Besluta att begära att den som bedriver verksamhet som kan befaras medföra olägenhet för människors hälsa eller påverka miljön ska lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder	26 kap. 19 § tredje stycket MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.10.8	Besluta att förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärd att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen	26 kap. 21 § MB	Miljöchef Miljöinspektör

M.10.9	Besluta att förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärd eller som upplåter byggnad för bostäder eller allmänt ändamål, att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen	26 kap. 22 § MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.10.10	Besluta att föreskriva att undersökning av verksamhet och dess verkningar i stället ska utföras av någon annan och utse någon att göra sådan undersökning, om kostnaden för undersökningen inte överstiger 50 000 kronor	26 kap. 22 § första stycket MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.10.11	Besluta om att förena beslut om undersökning med förbud att överlåta berörd fastighet eller egendom till dess undersökningen är slutförd	26 kap. 22 § tredje stycket MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.10.12	Bestämma att beslut i tillsynsärenden ska gälla omedelbart även om det överklagas	26 kap. 26 § MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.10.13	Besluta ansöka om verkställighet vid Kronofogdemyndigheten inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB	26 kap. 17 § första stycket MB OBS att relationen till EU:s marknadskontrollförordning behöver beaktas. Läs mer SKR:s webb	Miljöchef Miljöinspektör
M.10.14	Besluta att ansöka hos Kronofogdemyndigheten om särskild handräckning inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB	26 kap. 17 § andra stycket MB OBS att relationen till EU:s marknadskontrollförordning behöver beaktas.	Miljöchef Miljöinspektör

		Läs mer SKR:s webb	
M.10.15	Besluta om att vidta rättelse på den felandes bekostnad inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB när kostnaden inte överstiger [ ]	26 kap. 18 § MB OBS att relationen till EU:s marknadskontrollförordning behöver beaktas. Läs mer SKR:s webb	Miljöchef Miljöinspektör
M.10.16	Bestämma att beslut i ärende inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap 30 § MB ska gälla omedelbart även om det överklagas	26 kap. 26 § OBS att relationen till EU:s marknadskontrollförordning behöver beaktas. Läs mer SKR:s webb	Miljöchef Miljöinspektör

Tillstånds giltighet, omprövning m.m.,			
M.11	Tillståndsgiltighet, omprövning m.m., 24 kap. MB		
M.11.1	Besluta om att återkalla tillstånd, när verksamheten slutligt har upphört eller nytt tillstånd ersätter tidigare tillstånd	24 kap. 3 § första stycket 5–6 MB	Miljöchef Miljöinspektör

Avgifter enligt miljöbalken			
M.12	Avgifter, 27 kap. MB		
M.12.1	Besluta om avgift för prövning, tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet enligt kommunens taxa om avgifter inom miljöbalkens tillämpningsområde	27 kap. 1 § MB, Kommunens taxa	Miljöchef Miljöinspektör
M.12.2	Besluta om nedsättning av avgift eller efterskänkande av avgift i enskilda	Kommunens taxa	Miljöchef Miljöinspektör

	fall enligt vad som föreskrivs i kommunens taxa		
M.12.3	Besluta att beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas	1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § FAPT	Miljöchef Miljöinspektör

Tillträde			
M.13	Tillträde m.m., 28 kap. MB		
M.13.1	Besluta att meddela förbud vid vite av högst 50 000 kr att rubba eller skada mätapparat eller liknande utrustning som behöver sättas ut vid undersökningar	28 kap. 1 och 7 § MB	Miljöchef Miljöinspektör
M.13.2	Besluta att begära polishjälp för att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar samt transportmedel för att myndighetens uppgifter ska kunna utföras	28 kap. 1 och 8 §§ MB	Miljöchef Miljöinspektör

Miljösanktionsavgifter			
M.14	Miljösanktionsavgifter, 30 kap. MB		
M.14.1	Besluta om miljösanktionsavgift upp till 50 000 kr	30 kap. 3 § MB	Miljöchef Miljöinspektör

Livsmedel, ekologisk produktion, material i kontakt med livsmedel (FCM) samt foder och animaliska biprodukter			
Livsmedelslagen och EU-förordningar inom livsmedel, ekologisk produktion, animaliska bi-produkter och material i kontakt med livsmedel			
L.1	Livsmedelslagen (2006:804)		
L.1.1	Beslut i anledning av registrering av livsmedelsanläggning eller anläggning som omfattas av krav på registrering enligt	11 § LIVSFS 2005:20	

	regelverket om material i kontakt med livsmedel		
L.1.2	Beslut om avregistrering av livsmedelsanläggning	Artikel 10, punkt 2 i förordning (EU) 2017/625, 15 § livsmedelsförordningen (2006:813).	Miljöchef Miljöinspektör Handläggare Administratör
L.1.3	Beslut om att i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet begära upplysningar och handlingar	20 § Livsmedelslagen	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.4	Beslut att meddela förelägganden och förbud utan vite som behövs för efterlevnaden av livsmedelslagen, lagen om animaliska biprodukter, lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagarna, de EU och EG- bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som meddelats med stöd EU och EG- bestämmelserna	22 § Livsmedelslagen	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.5	Beslut att förena föreläggande och förbud med vite upp till 50 000 kr för respektive adressat i varje enskilt ärende.	23 § Livsmedelslagen Viteslagen (1985:206)	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.6	Besluta att förena föreläggande eller förbud med löpande vite om högst 10 000.kr per överträdelse eller om 10 000 kr per månad som föreläggandet eller förbudet inte åtgälds	23 §§ LL 4 § Viteslagen (1985:206)	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.7	Besluta att ta hand om en vara samt – om förutsättningar för det	24 § första och	Miljöchef Miljöinspektör

	föreligger – att låta förstöra varan på ägarens bekostnad, om varans värde kan antas understiga 50 000 kronor	andra styckena LL, 34 § LF	
L.1.8	Besluta att, om det inte finns särskilda skäl för något annat, på ägarens bekostnad låta förstöra vara eller varor som omfattas av ett förbud enligt föreskrifter meddelade med stöd av 6 § 6 LL	24 § tredje stycket LL, 34 § LF	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.9	Besluta om att begära hjälp av Polismyndigheten för utövande av livsmedelskontrollen eller verkställighet av beslut, om förutsättningar för sådan begäran föreligger	27 § LL	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.10	Besluta att förordna att ett beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas	33 § LL	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.11	Besluta om rättelse på verksamhetsutövarens egen bekostnad om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU eller EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU eller EG-bestämmelserna.	26 § LL	Miljöchef Miljöinspektör
Åtgärderna från de behöriga myndigheternas sida och sanktioner			
L.1.12	Besluta om att varor ska behandlas, att märkning ändras, eller att korrigerande information ska förmedlas till konsumenterna.	F 2017/625 Art 138 2 c	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.13	Besluta om att begränsa eller förbjuda att varor	F 2017/625 Art 138	Miljöchef

	släpps ut på marknaden, förflyttas, förs in i unionen eller exporteras samt förbjuda att de återsänds till den avsändande medlemsstaten eller beordra att de återsänds till den avsändande medlemsstaten	2 d	Miljöinspektör
L.1.14	Besluta att aktören ska öka egenkontrollernas frekvens	F 2017/625 Art 138 2 e	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.15	Besluta att varor dras tillbaka, återkallas, bortskaffas och destrueras, och i tillämpliga fall tillåta att varorna används för andra ändamål än de som de ursprungligen var avsedda för	F 2017/625 Art 138 2 g	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.16	Besluta att hela eller delar av den berörda aktörens företag, eller dess anläggningar, installationer eller andra lokaler, isoleras eller stängs under en lämplig tidsperiod, max sex veckor	F 2017/625 Art 138 2 h	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.17	Besluta att beordra att hela eller delar av den berörda aktörens verksamhet och, i förekommande fall, de webbplatser som aktören driver eller använder, läggs ner under en lämplig tidsperiod, max sex veckor	F 2017/625 Art 138 2 i	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.18	Besluta att registreringen eller godkännandet för den berörda anläggningen, anordningen, installationen eller transportmedlet återkallas tillfälligt eller slutgiltigt, eller att en transportörs tillstånd eller förarens kompetensbevis	F 2017/625 Art 138 2 j	Miljöchef Miljöinspektör

	återkallas tillfälligt eller slutgiltigt		
L.1.19	Besluta om sanktionsavgift inom nämndens kontrollområde	30 c LL och 39 a – 39 g LF	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.20	Besluta om sanktionsavgift inom nämndens kontrollområde när avgiften överstiger 50 000 kr	30 c LL och 39 f – 39 g LF	Miljöchef Miljöinspektör
Livsmedelsförordningen (2006:813)			
L.1.21	Besluta om skyldighet för den som är sysselsatt med livsmedelsverksamhet att genomgå läkarundersökning om det behövs av livsmedelshygieniska skäl	8 § LF	Miljöchef Miljöinspektör
Förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter			
L.1.22	Besluta om riskklassning av livsmedelsföretag samt om kontrollavgift	3 – 6 § LAF Kommunens taxa	Miljöchef Miljöinspektör Handläggare Administratör
L.1.23	Besluta om kontrollfrekvens för livsmedelsföretag	Kommunens taxa	Miljöchef Miljöinspektör Handläggare Administratör
L.1.24	Besluta om avgift för registrering av anläggning	11 § LAF	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.25	Besluta om avgift för kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen	4 § LAF	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.26	Besluta om avgift för kontroll efter klagomål och för uppföljande kontroll	8 och 9 §§ LAF	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.27	Besluta om att sätta ned eller efterskänka avgiften	18 § LAF	Miljöchef

		Kommunens taxa	Miljöinspektör
L.1.28	Besluta att inte ta ut avgift om den sammanlagda kontrolltiden underskrider 30 minuter under ett och samma kalenderår	18 § LAF Kommunens taxa	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.29	Besluta om avgift för exportkontroll och utfärdande av intyg	5 § förordning (2011:1060) om kontroll vid export av livsmedel	Miljöchef Miljöinspektör
L.1.30	Besluta om avgift för importkontroll	11 och 12 §§ förordning (2006:812) om avgifter	Miljöchef Miljöinspektör
Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (LIVSFS 2005:10)			
L.1.31	Besluta om fastställande faroanalys enligt 2 c § samt undersökningsprogram och dess parametrar, provtagningspunkter och frekvensen av normal respektive utvidgad undersökning.	12 § SLVFS 2001:30 LIVFS 2017:2	Miljöchef Miljöinspektör
L.2	Lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter (LFAB)		
L.2.1	Beslut att meddela förelägganden och förbud utan vite som behövs för efterlevnaden av lagen, de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, de EU och EG -bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som meddelats med stöd EU och EG bestämmelserna	23 § LFAB 12 § Förordning (2006:814) om foder och animaliska biprodukter FFAB	Miljöchef Miljöinspektör

L.2.2	Beslut att förena föreläggande och förbud med vite upp till 50 000.kr för respektive adressat i varje enskilt ärende.	24 § LFAB Viteslagen	Miljöchef Miljöinspektör
L.2.3	Besluta att förena föreläggande eller förbud med löpande vite om högst 10 000 kr per överträdelse eller med 10 000 kr per månad som föreläggandet eller förbudet inte åtlöds	24 § LFAB Viteslagen	Miljöchef Miljöinspektör
L.2.4	Besluta att ta hand om en vara samt – om förutsättningar för det föreligger – att låta förstöra varan på ägarens bekostnad, om varans värde kan antas understiga 50 000 kronor	25 § LFAB	Miljöchef Miljöinspektör
L.2.5	Besluta om att begära hjälp av Polismyndigheten för utövande av kontrollen eller verkställighet av beslut, om förutsättningar för sådan begäran föreligger	27 § LFAB	Miljöchef Miljöinspektör
L.2.6	Besluta om sanktionsavgift ska betalas av den som påbörjar en verksamhet som är registreringspliktig utan att någon anmälan om registrering har gjorts, eller brister när det gäller att uppfylla krav på journalföring eller annan dokumentation	30 a § LFAB 22 c – 22 d § FFAB	Miljöchef Miljöinspektör
L.2.7	Besluta att förordna att ett beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas	33 § LFAB	Miljöchef Miljöinspektör
Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter			

L.2.8	Besluta om risk- och erfarenhetsklassificering av foderföretagare och företagare som befattar sig med animaliska biprodukter	3 – 6 §§ Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter	Miljöchef Miljöinspektör
L.2.9	Besluta om årlig kontrollavgift	3 – 6 §§ Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter	Miljöchef Miljöinspektör
L.2.10	Besluta om avgift för den som anmäler en anläggning för verksamhet med foder eller animaliska biprodukter, eller driftansvarig, för registrering	14 § Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter	Miljöchef Miljöinspektör
L.2.11	Besluta om avgift för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad och offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen	12 § Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter	Miljöchef Miljöinspektör
L.2.12	Besluta om att sätta ned eller efterskänka avgiften när det finns särskilda skäl	11 Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter. Kommunens taxa	Miljöchef Miljöinspektör
L.2.13	Besluta om att sätta ned eller efterskänka avgiften under de förutsättningar som anges i kontrollförordningen 625/2017 art	Förordning (EU) nr 625/2017 art 79.4 13 a § och 16 a § Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter	Miljöchef Miljöinspektör

Strålskyddslagen (2018:396)			
S.1	Strålskyddslagen (2018:396) SSL		
S.1.1	Besluta i ärende om anmälan av kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten	10 § SSM-FS 2012:5, Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solnings-anläggningar	Miljöchef Miljöinspektör
S.1.2	Besluta om föreläggande utan vite	8 kap. 6 § SSL	Miljöchef Miljöinspektör
S.1.3	Besluta om att förena föreläggande med vite om högst 50 000 kr	8 kap. 7 § SSL	Miljöchef Miljöinspektör
S.1.4	Besluta att begära upplysningar eller handlingar som behövs för tillsyn	8 kap. 4 § SSL	Miljöchef Miljöinspektör
S.1.5	Besluta om att omhänderta ett radioaktivt material eller en teknisk anordning som innehåller ett radioaktivt ämne eller som kan alstra strålning	8 kap. 8 § SSL	Miljöchef Miljöinspektör
S.1.6	Beslut om rättelse på den felandes bekostnad när kostnaden inte beräknas överstiga 50 000 kr.	8 kap. 10 § SSL	Miljöchef Miljöinspektör
S.1.7	Besluta om att delegeringsbeslut inte ska gälla omedelbart	10 kap. 3 § SSL	Miljöchef Miljöinspektör
S.1.8	Påföra avgift enligt föreskrifter för Herrljunga kommuns taxa inom strålskyddslagens område	10 kap. 4 § SSL Kommunens taxa	Miljöchef Miljöinspektör
S.1.9	Besluta om Polismyndighetens biträde vid tillsyn enligt lagen	8 kap. 12 § SSL	Miljöchef Miljöinspektör

Tobak och likande produkter			
Lag om tobak och likande produkter (LTLP)			
	Föreläggande rökförbud enligt 6 kap.		
U.10	Beslut om föreläggande avseende skyltning av rökfria miljöer	6 kap. 2 § och 7 kap. 9 och 12 §§ LTLP	Miljöchef Miljöinspektör

Extern delegering och överenskommelser			
Samverkansavtal			
V.1	Uppdra åt en anställd i annan kommuns förvaltning att besluta på nämndens vägnar i ett ärende där delegation givits, exempelvis när samverkansavtal finns mellan kommunerna.	Samverkansavtal	Samhällsbyggnadschef Miljöchef Plan- och byggchef
Överenskommelse om tillsynsansvar (ej delegering)			
V.2	Tillsyn och beslutsfattande för miljöfarlig verksamhet (täkt, krossning, avfall m.m.) som regleras i 4, 8 och 29 kap. miljöprövningsförordningen på fastigheten Mollaryd 5:14	2 kap 2 § miljötillsynsförordning	Den nämnd inom Borås stad som enligt sitt reglemente ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken.

Övriga ärenden			
Ö.1	Besluta om yttrande i ärenden vid domstol eller annan myndighet avseende detaljplan och områdesbestämmelser i granskningskedet när nämnden tidigare avgett yttrande i samrådsskedet		Miljöchef Miljöinspektör
Ö.2	Avge yttrande till länsstyrelsen i ärende rörande bidrag för åtgärder och andra åtgärder i bostäder		Miljöchef Miljöinspektör
Ö.3	Avge yttrande till Polismyndighet i ärende om allmänna sammankomster, offentliga tillställningar, bullrande verksamheter och liknande verksamheter		Miljöchef Miljöinspektör
Ö.4	Avge yttrande till Polismyndighet i ärende om tillstånd till hotell- och pensionatsrörelse		Miljöchef Miljöinspektör

Delegering av mark- och exploateringsärenden

Nr	Ärende	Delegat	D/V	Not
N.1	Teckna servitutavtal och ledningsrättsöverenskommelser för kommunens fastigheter	Samhällsbyggnadschef	D	
N.2	Intrångsersättningar i samband med anläggningsarbeten, servitutsavtal och ledningsrättsöverenskommelser upp till 2 basbelopp	Samhällsbyggnadschef	D	
N.3	Utarrendering av kommunens mark för en upplåtelse av maximalt 5 år i sänder	Samhällsbyggnadschef	D	
N.4	Utarrendering av kommunens mark för längre upplåtelse än 5 år	Ordförande samhällsbyggnadsnämnden	D	
N.5	Skogsvård och skogsavverkning samt teckna avtal om desamma	Samhällsbyggnadschef		
N.6	Försäljning av kommunens mark avsedd för bostadsändamål (villatomter)	Samhällsbyggnadschef	D	
N.7	Tillämpning av torghandelstaxan	Gata- och parkchef	V	
N.8	Tillämpning av torghandelsstadgan	Gata- och parkchef	V	
N.9	Taxa för upplåtelse av offentlig mark	Samhällsbyggnadschef	V	
N.10	Upplåtelse för särskilda ändamål. Yttrande till polismyndigheten enligt 3 kap § 2 ordningslagen innan tillstånd för att ta allmän plats i anspråk ges.	Samhällsbyggnadschef Gata- och parkchef	V	

Delegering av ärenden inom trafik och väghållning

Nr	Ärende	Delegat	D/V	Not
----	--------	---------	-----	-----

P.1	Bidrag till enskild väg eller vägförening i enlighet med fastställda principer	Gata- och parkchef	V	
P.2	Bidrag till enskild väg eller enskild vägförening i strid mot fastställda principer	Ordförande sambhällsbyggnadsnämnden	D	
P.3	Yttrande gällande nämndens ansvar som väghållare	Gata- och parkchef	V	
P.4	Lokal trafikföreskrift av icke principiell karaktär	Gata- och parkchef	D	
P.5	Tillfällig lokal trafikföreskrift i de fall där kommunen är beslutandemyndighet	Gata- och parkchef	V	
P.6	Undantag av den art som avses i Trafikförordningen 13 kap §8	Gata- och parkchef	D	
P.7	Föring av liggare och ajourhållning av digitala system enligt förordning (2007:235)	Gata- och parkchef	V	
P.8	Verkställande av förordningar från central nivå	Gata- och parkchef	V	
P.9	Förordnande av p-vakter	Gata- och parkchef	D	
P.10	Utfärdande av parkeringstillstånd för rörelsehindrade	Samhällsbyggnadschef	D	
P.11	Avslag på ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrade	Samhällsbyggnadschef	D	
P.12	Trafiksäkerhetsbeslut som omfattar fasta anläggningar och/eller beslutomfattning om längre tid än tre månader.	Samhällsbyggnadsnämnden		

Delegering av ärenden inom renhållning och bostadsanpassning

Nr	Ärende	Delegat	D/V	Not
Q.1	Avsteg renhållningstaxa	Renhållningschef	D	

Q.2	Undantag från renhållningsföreskrifter	Renhållningschef	D	
Q.3	Beviljande av bostadsanpassningsbidrag upp till 5 basbelopp	Administratör bostadsanpassning	D	
Q.4	Dispens från kravet att kommunal avfallshantering inte ska utföras av någon annan än kommunen eller den som kommunen anlitar.	Renhållningschef	D	5 kap 25 § MB

Revidering av stadgar för bygg, miljö- och landskapsvårdspris

Förslag till beslut

1. Revidering av stadgar för numera samhällsbyggnadspris, tidigare bygg, miljö- och landskapsvårdspris godkänns.
2. Priset byter namn till samhällsbyggnadspris.
3. Priset ska fortsatt finansieras inom samhällsbyggnadsnämndens ram.

Sammanfattning av ärendet

År 2003 instiftades ett bygg- miljö- och landskapsvårdspris som ersatte tidigare landskapsvårdspris och miljöstipendium. Prisets syfte var att främja insatser för både yttre och inre miljö, samt ge uppskattning och uppmärksamhet åt dem som aktivt verkar för en god allmän miljö i Herrljunga kommun. Priset har kunnat omfatta byggnads-, natur-, eller miljöobjekt.

Bygg- miljö- och landskapsvårdspriset har delats ut av Samhällsbyggnadsnämndens ordförande i samband med kommunfullmäktiges decembersammanträde.

Efter beslut i samhällsbyggnadsnämnden 2023-10-04 §80 om att förtydliga stadgarna framförs förslag till nya stadgar samt ett nytt namn på priset.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2003-09-16, KF § 104 om att införa fr.o.m. år 2003 ett bygg- miljö- och landskapsvårdspris som ersatte det tidigare landskapsvårdspriset och miljöstipendiet med regler enligt följande:

Herrljunga kommuns Bygg- miljö- och landskapsvårdspris syftar till att främja insatser för både yttre och inre miljö, samt ge uppskattning och uppmärksamhet åt dem som aktivt verkar för en god allmän miljö i Herrljunga kommun. Priset har kunnat omfatta byggnads-, natur-, eller miljöobjekt.

Bygg- miljö- och landskapsvårdspriset delas ut av Samhällsbyggnadsnämnden ordförande i samband med kommunfullmäktiges decembersammanträde.

Tidigare stadgar som tagits fram innehöll oklarheter kring vilka som kunde söka och ta del av priset, stadgarna har uppdaterats och frågan om vem eller vilka som kan söka priser har förtydligats likväl som att kriterierna för att vinna priset har justerats för att omfatta allt inom ett hållbart samhällsbyggande som tillhör de områden som Samhällsbyggnadsnämnden och dess förvaltning verkar inom.

I det nya stadgarna görs också ett tillägg att till prissumman om 10.000kr samt diplom skall också ett lokalt tillverkat pris som minne delas ut.

Sista datum för nominering tidigareläggs från 31 oktober till 15 oktober för att möjliggöra hantering av nomineringarna. Samtidigt tydliggörs också att kommunal verksamhet och kommunala bolag inte kan vinna priset.

Tidigare stadga om att annons ska införas i ortspress tas bort för att minimera onödiga kostnader och arbete, i stället tillkommer en ny lydelse som innebär att information ska finnas på kommunens hemsida samt att en nyhet med information om priset ska publiceras senast sista april årligen samt att en påminnelse ska gå ut

under augusti månad, samtidigt som dessa nyheter publiceras ska också informationen spridas i kommunens sociala medier.

Konsekvenser

Priset får i och med de nya stadgarna en bredare målgrupp vilket förhoppningsvis öppnar upp för att få in fler nominerade kandidater för priset. De nya stadgarna gör också att informationen om priset och möjligheten att nominera insatser ska spridas på ett mer tidsenligt tillvägagångssätt vilket också sparar pengar och arbetstid.

Samhällsbyggnadsnämnden äger rätt att under ett och samma år utse flera pristagare som då delar på prissumman på 10 000 kronor. Med det nya lokalt tillverkade priset som ska delas ut kommer också en minnessymbol finnas kvar hos vinnaren. Det lokalt tillverkade priset både synliggör ett för kommunen lokalt hantverk och kan berätta historien kring priset och sprida budskapet. Eventuell kostnad för det lokalt tillverkade priset hanteras inom befintlig ram.

Nämnden äger också rätt att avstå från att dela ut priset. Årligen efter att ansökningstiden löpt ut går en utsedd jury enligt stadgarna igenom nomineringarna och presenterar sedan förslag till finalister för nämnden som fattar beslut om vinnare. Pris delas ut av samhällsbyggnadsnämndens ordförande vid kommunfullmäktiges decembersammanträde.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet

Stadgar, Samhällsbyggnadspris

Tobias Holmén
Plan- och byggchef

Stadgar för Herrljunga kommuns Samhällsbyggnadspris

Stadgar för Herrljunga kommuns Samhällsbyggnadspris

§ 1 Herrljunga kommuns samhällsbyggnadspris syftar till att främja insatser för ett hållbart samhällsbyggande samt ge uppskattning och uppmärksamhet åt dem som aktivt verkar för en hållbar samhällsbyggnad i Herrljunga kommun. Insatsen ska gå i linje med kommunens vision om en hållbar och inkluderande, välkomnande och attraktiv samt utvecklande kommun.

§ 2 Priset kan tilldelas en enskild person eller ett företag, förening eller annan grupp av personer som gjort en större insats inom samhällsbyggnad i Herrljunga kommun.

§ 3 Pristagaren ska vara bosatt i, eller bedriva sin verksamhet i Herrljunga kommun.

§ 4 Ledamot eller suppleant i Samhällsbyggnadsnämnden eller personal vid nämndens kontor kan ej utses till kandidater för insatser som ingår i arbetet eller uppdraget. Priset kan ej ges till kommunal verksamhet eller kommunala bolag.

§ 5 Priset kan omfatta en insats som uppfyller något eller flera av kriterierna nedan:

- a. Insatsen är en innovativ nybyggnad eller tillbyggnad med ett hållbarhetstänk och/eller en byggnation med höga arkitektoniska värden.

- b. Insatsen är en renovering eller restaurering av en eller flera byggnader, det kan vara en hel byggnad eller välgjorda detaljer där man renoverat varsamt för att bevara eller återställa byggnadens kulturhistoriska värden.
- c. Insatsen innebär användandet av en produkt, tjänst eller teknik som effektiviserar resursanvändning och/eller främjar miljön. Insatsen kan handla om kretslopps-, klimat- eller energilösningar.
- d. Insatsen värnar om ett hållbart och/eller innovativt samhällsbyggande ur ett socialt, ekologiskt eller ekonomiskt perspektiv.
- e. Insatsen värnar om landskapen och/eller biologisk mångfald.

§ 6 Priset skall i första hand avse insatser utförda eller färdigställda under de senaste 2 åren.

§ 7 Insatsen ska vara utförd i och främja Herrljunga kommuns samhällsbyggande.

§ 8 Nomineringar kan lämnas av alla, samhällsbyggnadsnämnden kan också själv nominera kandidater till priset. Förslag på kandidater ska vara samhällsbyggnadsnämnden till handa senast 15 oktober det år ansökan avser.

§ 9 Sista dag att nominera samt information om hur man gör och vilka regler som gäller ska finnas som information på Herrljunga kommuns hemsida och varje vår senast sista april ska en nyhet publiceras på kommunens hemsida och sociala medier samt en påminnelse under augusti månad.

§ 10 Priset består av 10.000kr samt ett diplom och ett lokalt tillverkat pris.

§ 11 Förslag till finalister utifrån antalet nomineringar tas fram av en för året utsedd jury (juryn består av samhällsbyggnadsnämndens presidie samt fyra tjänstemän från förvaltningen).

§ 12 Beslut om vinnare utifrån framtagna finalister fattas av Samhällsbyggnadsnämnden efter att juryn presenterat sina motiveringar.

§ 13 Samhällsbyggnadsnämnden har rätt att under ett och samma år utse flera pristagare som då delar på prissumman. Nämnden har också rätt att avstå från att dela ut priset.

§ 14 Priset delas ut av Samhällsbyggnadsnämndens ordförande i samband med kommunfullmäktiges decembersammanträde.

Samhällsbyggnadsnämndens driftsaskanden 2025-2027 (Förändrade förutsättningar, demografi och omvärldsanalys)

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden tar del av förvaltningens förslag på driftsaskanden utifrån förändrade förutsättningar, demografi och omvärldsanalys. Förslagen skickas vidare till ekonomiavdelningen för sammanställning och fortsatt arbete i budgetberedningen

Sammanfattning av ärendet

Utifrån förändrade förutsättningar, demografi och omvärldsanalys har nämnden utifrån förvaltningens förslag tagit fram askanden om utökad ram avseende 2025-2027. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att hitta effektiviseringar inom samtliga enheter samt möjligheten för digitala e-tjänster/automatiseringar som på sikt ska minska administrativt arbete.

Nämndens askanden 2025 uppgår till 760 tkr och avser miljöenheten varav ett ärende är kopplat till lagkrav. Det gäller mindre avlopp på vilka det finns anmärkningar och där åtgärder behöver vidtas. Arbetet planeras vara klart 2026 vilket innebär att ramen då åter kan sänkas 300 tkr from 2027. De båda andra askandena är ambitionshöjande, det första avser att möjliggöra att regionala miljömål uppnås på lång sikt. Det andra askandet avser en kortare insats för att ta fram uppdaterade föreskrifter gällande vattenskyddsområde under förslagsvis 2025.

Bakgrund

Budgetprocessen beskriver att nämnder ska ta beslut om vilka askanden om utökad budgetram det finns behov av de tre kommande åren. Askanden om ökade driftkostnader som är kopplade till investeringar hanteras i investeringsaskandet. Förvaltningen har tagit fram förslag som redovisas i denna tjänsteskrivelse. Driftsaskandena kommer att sammanställas av ekonomiavdelningen och presenteras som underlag i den fortsatta budgetprocessen

Konsekvenser

Tillförs ingen utökad ram riskerar kommunen att bryta mot lagkrav. På långsikt kan det bli svårare att klara regionens uppsatta miljömål utan att överskrida budgetramen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet

SB_Förändrade förutsättningar, demografi och omvärldsanalys _2025-2027 rev 240320

Beslutet ska skickas till

Kommunfullmäktige

Kristina Kraft
Controller

Herrljunga
kommun

Förändrade förutsättningar, demografi och omvärldsbevakning

Samhällsbyggnadsnämnd

Underlag till budget och verksamhetsplan 2025-2027

Anvisning driftäskanden

Under rubrikerna noteras de förändringar som jämfört med 2024 års planerade verksamheter förväntas ske under åren 2025-2027. Detta kan handla om förändringar till följd av beslut, rekommendationer eller egna ambitioner. Det kan också handla om att en verksamhet förväntas minska eller upphöra. Volymförändringar (elevantal) inom Bildningsnämnden och volymförändringar inom Äldreomsorgen fångas upp i resursfördelningsmodellen. Driftökningar pga investeringar fångas upp i investeringsäskandet.

Belopp: Ett driftsäskande som läggs in år 1 och där behovet kvarstår, behöver inte läggas in år 2 och 3 då ramen för föregående år följer med.

Driftsäskanden som är tillfälliga tex för ett år, ska motsvarande belopp läggas som minuspost året därpå.

Syftet med denna sammanställning är att ge våra politiker ett bra underlag inför deras arbete med budgeten.

Driftäskanden ska beslutas av nämnd senast mars 2024.

Sammanställning driftäskanden

Enhet/behov (tkr)	2025	2026	2027	Prio
Miljö/Arbete med förorenade områden (för att uppnå regionalt miljömål)	300			Ambitionshöjande
Miljö/Arbete med att driva ärenden kring små avlopp med tidigare anmärkningar men som inte vidtagit åtgärder	300		-300	Lagkrav
Miljö/Arbete med att ta fram uppdaterade föreskrifter för Ölanda vattenskyddsområde	140	-140		Ambitionshöjande
Summa driftäskanden	760	-140	-300	

Anvisning effektiviseringsförslag

De ekonomiska förutsättningarna har försämrats och samtliga förvaltningar behöver fundera och komma med förslag på åtgärder/effektiviseringar för att minska den totala kostnaden för dagens verksamhet. Det gäller både på kort och lång sikt.

I dokumentet skriver varje enhet in vad man kan göra, kort beskrivning av hur man räknat samt en mindre konsekvensbeskrivning om förslaget genomförs.

Belopp: Bedömd ekonomisk effekt av förslaget

Syftet med denna sammanställning är att ge våra politiker ett bra underlag inför deras arbete med budget 2025.

Förslagen ska beslutas av nämnd senast april 2024.

Sammanställning Effektiviseringsförslag

Förslag (tkr)	2025	2026	2027
Summa Effektiviseringsförslag	0	0	0

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att hitta effektiviseringar inom samtliga enheter samt möjligheten för digitala e-tjänster/automatiseringar som på sikt ska minska det administrativa arbetet.

Presentation av driftäskanden

Enhet: Miljö

Arbete med förorenade områden.	2025	2026	2027
Belopp (tkr)	300		

Behov:

Arbete med förorenade områden. Välja ut de viktigaste ur listan på ca 100 objekt, inventera tidigare verksamhet på platsen, utreda ansvaret för misstänkt förorening, begära att ansvarig undersöker området och vid behov efterbehandlar området

Orsak till behovet:

Inom Herrljunga kommun finns ca 100 områden där det utifrån nuvarande eller tidigare verksamhet finns skäl att misstänka att platsen är förorenad. Det finns ett regionalt miljömål inom Västra Götaland som anger att alla prioriterade förorenade områden ska vara åtgärdade senast 2050. Oavsett miljömålet har även samhällsbyggnadsnämnden ett ansvar att inventera misstänkta förorenade områden, att utreda ansvaret för föroreningen, begära att misstänkta föroreningar undersöks och vid behov efterbehandlas.

Hur finansieras behovet?

Huvudregeln är att tillsyn ska bekostas av den som är ansvarig för föroreningen. Dessvärre är kostnadstäckningsgraden på denna ärendetyp låg eftersom det ofta krävs mycket handläggningstid innan det går att peka ut vem som är ansvarig. Ibland blir även utfallet av en inventering att det inte finns något förorening, vilket innebär att det inte går att debitera för den nedlagda handläggningstiden.

För att kunna jobba med några förorenade områden varje år behövs en utökad ram till miljöenheten.

Konsekvenser om medel inte tillskjuts

Miljöenheten kommer inte överhuvudtaget kunna bedriva arbete för att driva på avhjälpandeåtgärder av förorenade områden på grund av att den ram som finns enbart medger arbete med obligatoriska arbetsuppgifter utan möjlighet till avgiftsuttag, t.ex. inkommande klagomål, inkommande remisser och förfrågningar, tillsyn av rökfria miljöer och EU-larm inom livsmedelskontrollen. Detta innebär att Herrljunga kommun inte kommer att kunna göra sin del för att uppfylla det nationella mål som säger att alla prioriterade förorenade områden ska vara åtgärdade senast 2050.

Enhet: Miljö			
Små avlopp med anmärkningar	2025	2026	2027
Belopp (tkr)*	300		-300

Behov:

Arbete med att driva ärenden kring små avlopp med tidigare anmärkningar men som inte vidtagit åtgärder.

Orsak till behovet:

Miljöenheten har under lång tid bedrivit tillsyn av små avloppsanläggningar. Av ca 2 600 avlopp så har en stor del uppgraderat sina gamla anläggningar. Det återstår ca 200 fastigheter där anmärkningar har noterats, men där anläggningen ännu inte har uppgraderats, trots att fastighetsägarna fått årliga påminnelser och uppmaningar.

Hur finansieras behovet?

Huvudregeln är att tillsyn ska bekostas av den som är ansvarig för avloppsanläggningen och den huvudregeln fungerar bra för de fastigheter där uppmaningar följs. För de kvarvarande 200 anläggningarna bedöms det krävas mer långtgående åtgärder, t.ex. förelägganden vid vite osv. Sådana åtgärder är svårare att debitera fullt ut.

För att kunna jobba med några förorenade områden varje år behövs en utökad ram till miljöenheten.

Konsekvenser om medel inte tillskjuts

Utan ytterligare medel kommer mer långtgående åtgärder att krävas i en betydligt långsammare takt, vilket i praktiken kommer att innebära att de fastighetsägare som inte följt uppmaningar kommer att ha lägre kostnader jämfört med de fastighetsägare som fullföljt sitt ansvar enligt miljöbalken.

Enhet: Miljö			
Vattenskyddsföreskrifter	2025	2026	2027
Belopp (tkr)*	140	-140	

Behov:

Arbete med uppdaterade vattenskyddsföreskrifter för Ölanda Vattenskyddsområde.

Orsak till behovet:

Befintliga vattenskyddsföreskrifter är gamla och i behov av uppdatering.

Hur finansieras behovet?

Det finns ingen möjlighet att finansiera behovet på annat sätt än via skattemedel. Beloppet utgår ifrån 2 – 3 månaders arbete. Beloppet är framtaget utifrån att Herrljunga Vatten AB är huvudansvariga för arbetet och att Herrljunga kommun deltar aktivt i framtagandet av föreskrifterna, inklusive framtagande av blanketter/e-tjänster kopplade till de aktiviteter som enligt nya föreskrifter kräver anmälan/tillstånd till miljöenheten.

Konsekvenser om medel inte tillskjuts

Utan resurser för att arbeta med uppdaterade vattenskyddsföreskrifter kan Herrljunga kommun inte delta aktivt i framtagandet av föreskrifterna, vilket riskerar att leda till föreskrifter som är tungarbetade för förvaltningen.

Kartläggning av övergödningssproblematiken i Sämsjön 2023

2023-09-20

Kartläggning av övergödningsproblematiken i Sämsjö 2023

Rapportdatum: 2023-09-20

Version: 2.0

Projektnummer: 4710

Uppdragsgivare: Herrljunga kommun
Torget 1
524 30 Herrljunga

Utförare: Medins Havs och Vattenkonsulter AB
Företagsvägen 2, 435 33 Mölnlycke
Tel +46 31-338 35 40 | www.medinsab.se | Org. nr 556389-2545

Författare: Ina Bodin

Kvalitetsgranskning: Carin Nilsson

Medins Havs och Vattenkonsulter AB är ackrediterat av SWEDAC i enlighet med ISO 17025 (ackrediteringsnummer 1646). Medins ledningssystem för kvalitet, miljö och arbetsmiljö är certifierat av SCAB Svensk Certifiering enligt ISO 9001, ISO 14001 och ISO 45001 (certifieringsnummer 1247).

Sammanfattning

Medins Havs och Vattenkonsulter har fått i uppdrag av Herrljunga kommun att beskriva övergödningssituationen och beräkna fosforbalansen i sjön Sämsjön. Resultatet är tänkt att ligga till grund för framtida åtgärdsprogram för Sämsjön.

Resultatet av genomförda beräkningar indikerade att Sämsjön i genomsnitt tillförs 0,33 ton fosfor per år från dess avrinningsområde och att det i snitt transporteras ut 0,37 ton fosfor genom utloppet. Holmåns (tillopp Alboga) fosfortransport utgör 50 % av den totala tillförseln till sjön och dess delavrinningsområde beräknas utgöra 40 % av Sämsjöns tillrinningsområde. Nolåns (tillopp Od) delavrinningsområdet utgör drygt 7 % av tillrinningsområdet och bidrar med 20 % av fosfortillförseln. Vasabäckens tillrinningsområde uppskattas utgöra ungefär 30 % av det totala området och den bidrar också med cirka 30 % av fosfortillförseln.

Osäkerheten i näringsbudgeten beror på hur tillförseln kvantifieras. Denna kvantifiering baseras i grunden på genomsnittliga dygnsflöden under det senaste decenniet, men endast mätningar av näringshalter i tillflöden och utlopp under höstperioden.

Sammanfattningsvis indikerar flödena att den interna omsättningen av näringsämnen är större än tillförseln under vissa år. Övergödningen påverkas även av interna processer i sjön. Sedimenten binder inte överskottet av fosfor som har tillförts under en period av övergödning och som inte heller har kunnat transporteras nedströms på grund av det långsamma vattenutbytet i sjön.

Återhämtningstakten kommer alltså att styras av två processer; främst hur stor andel av den fosfor i en algblomning som kommer att bindas permanent i sedimenten när algiomassan bryts ner. Den andra processen är framtida tillförsel av alg tillgänglig fosfor.

Innehållsförteckning

Inledning	5
Undersökningens omfattning och metodik	7
Provtagningsstationer och frekvens.....	7
Fältbesök.....	7
Utvärdering och beräkningar	8
Budgetberäkningar	8
Fosforhalter i vattenmassan	8
Internbelastning	8
Resultat.....	9
Allmänt om Sämsjön	9
Vattendjup.....	12
Påverkanskällor	12
Ekologisk och kemisk status i VISS.....	14
Syrgas och temperatur	14
Uppmätta temperatur och syrgashalter i Sämsjön	15
Fosfor i vatten	18
Sämsjöns tillflöden och utlopp	18
Sämsjön.....	20
Jämförelse Sämsjöns ytvatten med tillflöden och utlopp	21
Fosforbudget för Sämsjön	22
Fosfortransporter.....	22
Budgetsammanställning	24
Internbelastning	26
Samlad bedömning.....	27
Referenser.....	29
Bilaga 1 Vattenkemiska data	30
Bilaga 2 Temperatur- och syreprofiler	36

Inledning

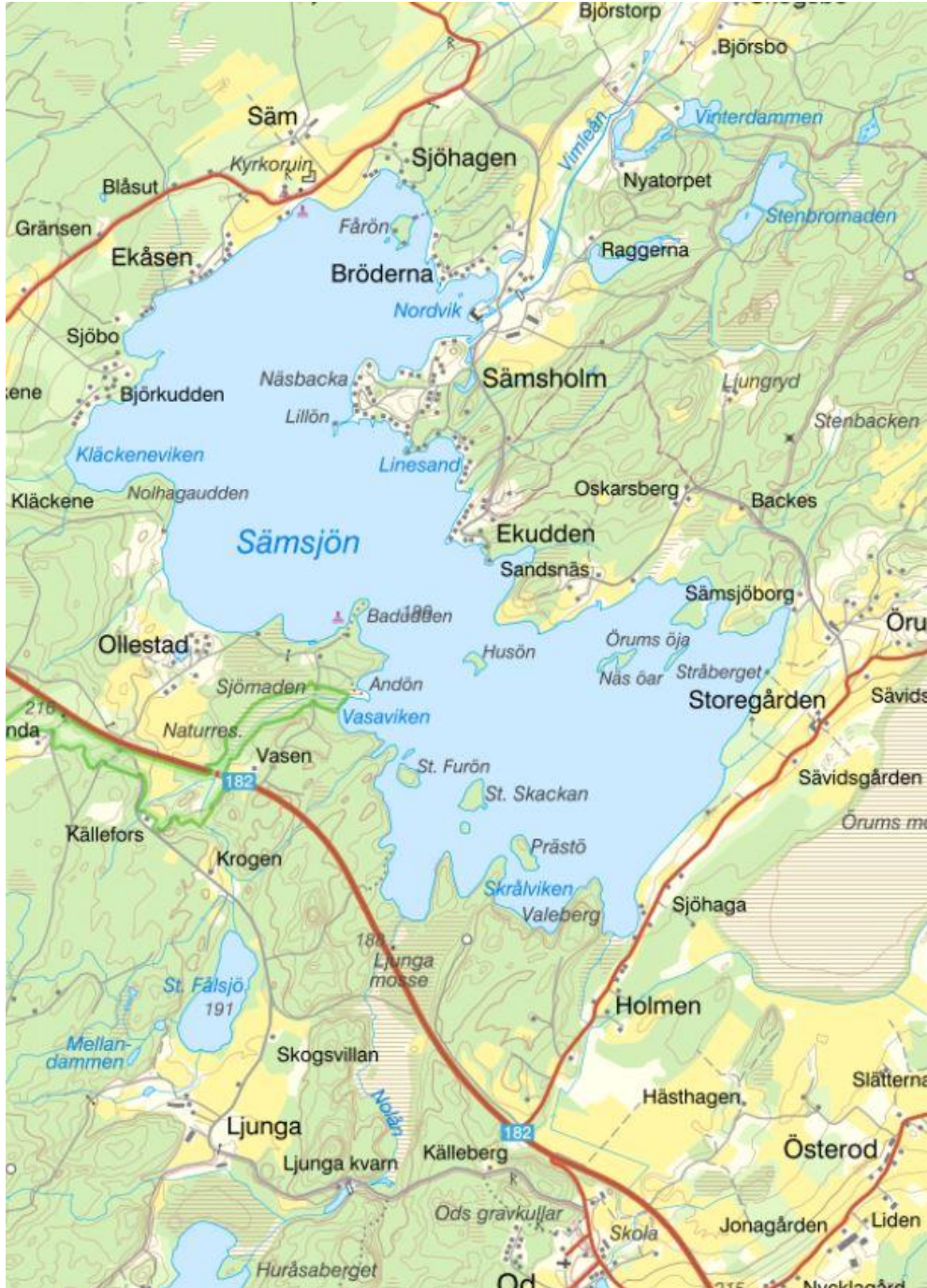
Medins Havs och Vattenkonsulter har fått i uppdrag av Herrljunga kommun att ta fram en rapport som kan ligga till grund för framtida åtgärdsprogram i Sämsjön och som syftar till att beskriva fosforbalanser och övergödningssituationen i sjön Sämsjön i Herrljunga kommun (Figur 1). Åtgärdsprogrammen ska syfta till att uppnå god ekologisk och kemisk status i vattnen. Sämsjön har under en följd av år uppvisat återkommande algbloomingar och förhöjda halter av näringsämnen.

Övergödning i en sjö uppstår när överskott av näringsämnen, främst fosfor, belastar sjöns ekosystem. Denna näringsbelastning stimulerar en ökad tillväxt av alger och växter, vilket skapar obalans i sjöns naturliga ekologiska processer. Övergödning kan resultera i dramatiska förändringar i vattenkvaliteten och kan leda till syrebrist, fiskdöd och en rad andra negativa konsekvenser för sjöns biologiska mångfald och ekosystemets funktion. Hög belastning av fosfor kan på sikt medföra allvarliga övergödningssproblem med bland annat ökad risk för algblooming och syrefria bottenar där fosfor frigörs från bottenarna, så kallad intern belastning.

Internbelastning i en sjö refererar till processen där näringsämnen främst fosfor frigörs från sedimentet i sjön och blir tillgängliga i vattenkolumnen. Denna process kan ha betydande effekter på sjöns ekosystem, inklusive ökad algutväxt och försämrad vattenkvalitet.

Föreliggande rapport är tänkt att utgöra underlag till fortsatt utredning av åtgärdsbehov. Uppdraget kan i korthet beskrivas enligt nedan:

- sammanställa tillgängliga mätdata
- upprätta en näringsämnesbudget
- inventera påverkanskällor i närområdet
- göra en bedömning av vilka åtgärder som skulle göra reell nytta för att minska övergödningssproblematiken.

Figur 1. Översiktlig vy över området kring sjön Samsjön (karta från Lantmäteriet)

Undersökningens omfattning och metodik

Provtagningsstationer och frekvens

Sämsjön ingår i den samordnade recipientkontrollen (SRK) i regi av Vattenrådet -Vänerns sydöstra tillflöden. Vattenkemisk provtagning utförs två gånger om året i mars och augusti och tillgängliga data finns för åren 2012-2022 och hämtades från datavärden MVM.

Herrljunga kommun har analyserat ett antal vattenkemiska parametrar däribland totalfosfor och totalkväve i Sämsjöns tillflöden och utlopp sedan början av 2000-talet. Först utfördes provtagningen både på våren och hösten, men på senare år genomförs den endast under höstperioden. I föreliggande rapport används främst data från höstprovtagningarna från åren 2011-2022. Sammanställning av data finns i Bilaga 1.

Fältbesök

De 5 september 2023 genomfördes ett fältbesök tillsammans med representanter från Herrljunga kommun och Norra Sämsjöns Fiskevårdsområdesförening. Besöket var särskilt fokuserat på provpunkterna som använts vid Herrljunga kommuns provtagning i tillflödena och i utloppet.

Figur 2. Badplats vid Sämholms gård, nordvästra delen av sjön.

Utvärdering och beräkningar

Budgetberäkningar

En näringsämnesbudget för Sämsjön upprättades på årsbasis genom beräkningar av fosfortransporter till sjön respektive från sjön. Beräkningar av transporter gjordes genom interpolering av uppmätta halter av totalfosfor respektive vattenföringar. Vattenföring på dygnsbasis för inloppet i Sämsjön (Nolån tillopp Od), delavrinningsområde 642804-134352, och utloppet av Sämsjön, delavrinningsområdet 642968-134468, utgjordes av modellerade data enligt S-HYPE (SMHI 2023). Vasabäcken och Holmån (tillopp Od) omfattas inte av SMHIS flödesberäkningar. För dessa vattendrag beräknades baserat på totalt flöde för Sämsjöns utlopp en arealproportionerlig jämförelse mellan beräknade arealer för Vasabäcken och Holmån. Arealer beräknades med hjälp av lantmäteriets kartverktyg. För tillflödet Vasabäcken finns inga mätdata, men det finns mätningar av vattenkemiska parametrar för Stora Fålesjön som avvattnas av Vasabäcken. Dessa mätvärden tillsammans med den beräknade vattenföring användes för att uppskattningsvis beräkna transporter i Vasabäcken.

Retentionen, det vill säga fastläggning av fosfor i sedimenten beräknades genom skillnaden av inkommande mängder fosfor och utgående mängder.

Fosforhalter i vattenmassan

Uppmätta halter av totalfosfor i Sämsjöns vattenmassa för samtliga år från 2012-2022, men även längre tidsserier med värden från 1994 användes för att göra bedömningar av eventuella trender av fosforhalter och för eventuell internbelastning av fosfor. Som stöd för bedömningarna användes också temperatur- och syrgasprofiler från provtagningar i ramen av recipientkontrollen i Vänerns sydöstra tillflöden.

Internbelastning

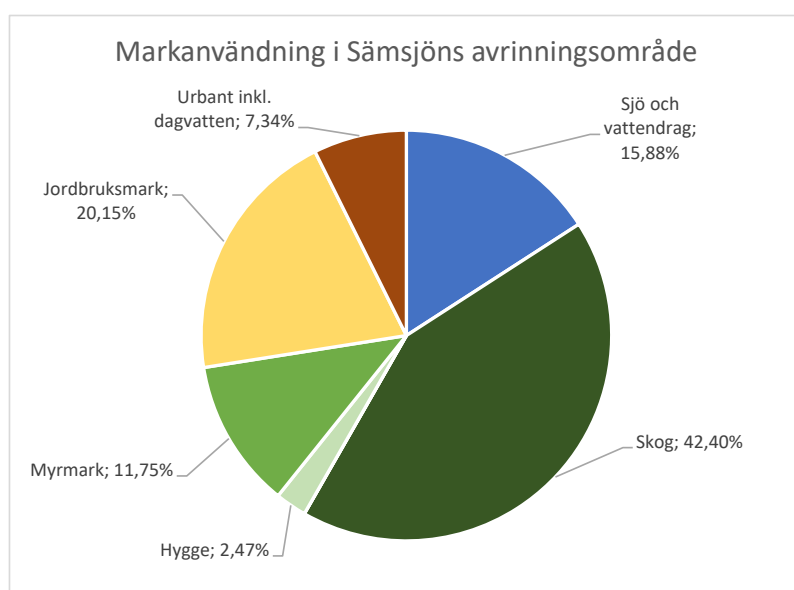
De utförda undersökningarna av fosfor och syrgas i vattenmassan i Sämsjön användes för att göra en riskbedömning om Sämsjön har förhöjd internbelastning (Huser et al. 2023).

Resultat

Allmänt om Sämsjön

Sämsjön är en sjö i Herrljunga kommun i Västergötland och ingår i Nossans vattensystem som tillhör Göta älvs huvudavrinningsområde. Tillrinningsområdet är 55 kvadratkilometer stort och består till största delen av skogs-, åker- och myrmark (Figur 3). Sjön har en area på 5,86 kvadratkilometer och ligger 185 meter över havet. Sjöns medeldjup är 5,12 m och den har en omsättningstid av 1,61 år (SMHI 2023).

Figur 3. Markanvändning i Sämsjöns avrinningsområde. Data från SMHIs vattenwebb 2023.

Sjön tar i huvudsak emot vatten från tre mindre vattendrag, Vasabäcken i västra delen av sjön och Nolån (tillopp Od) i sydvästra delen (Figur 4). Det tredje tillflödet är Holmån (tillopp Alboga) i sydöstra delen som består av tre olika mindre fåror som förenar sig strax innan inloppet till sjön (Figur 5). Det finns även ett flertal mindre vattendrag som mynnar i sjön, däribland ett tillflöde vid Sämsjöborg (Figur 7) vid sjöns västra sida. Dessa tillflöden har dock aldrig blivit undersökta och ingår inte i den föreliggande utredningen.

Vasabäcken och Nolån avvattnar områden som huvudsakligen består av skogsområden och inkluderar även naturreservatet Ollestad som inrättades år 2009 (Länstyrelsen 2009). Åkermark är främst lokaliserad söder och sydost om sjön, som avvattnas av Holmån. Sämsjöns utlopp, Vimleån (Figur 6), ligger i den nordöstra delen av sjön och är reglerat längre nedströms.

Sjön är av betydande värde som ett rekreationsområde. I den norra delen av sjön finns en kommunal badplats vid Säm, och det finns också en badplats öster om Ollestad. Sjön är dessutom mycket populär bland fiskare och är ett uppskattat fiskevatten.

Figur 4. Vasabäcken t.v. och Nolån t.h.

Figur 5. Holmån

Figur 6. Vimleån, Sämsjöns utlopp.

Figur 7. Bäck vid Sämsjöborg.

Vattendjup

Sämsjön är ungefär 6 km² stor och har ett maximalt djup på cirka 14 meter. Det djupaste området är beläget i sjöns södra del (Figur 8). I norra delen av sjön finns ett djupområde med ett maximalt djup på cirka 10 meter. I sjöns centrala del finns ett tredje mindre djupområde med ett maximalt djup på cirka 6 meter. Detta djupområde har använts vid provtagningar i den samordnade recipientkontrollen. I övrigt domineras sjön av betydligt grundare områden (Figur 8).

Påverkanskällor

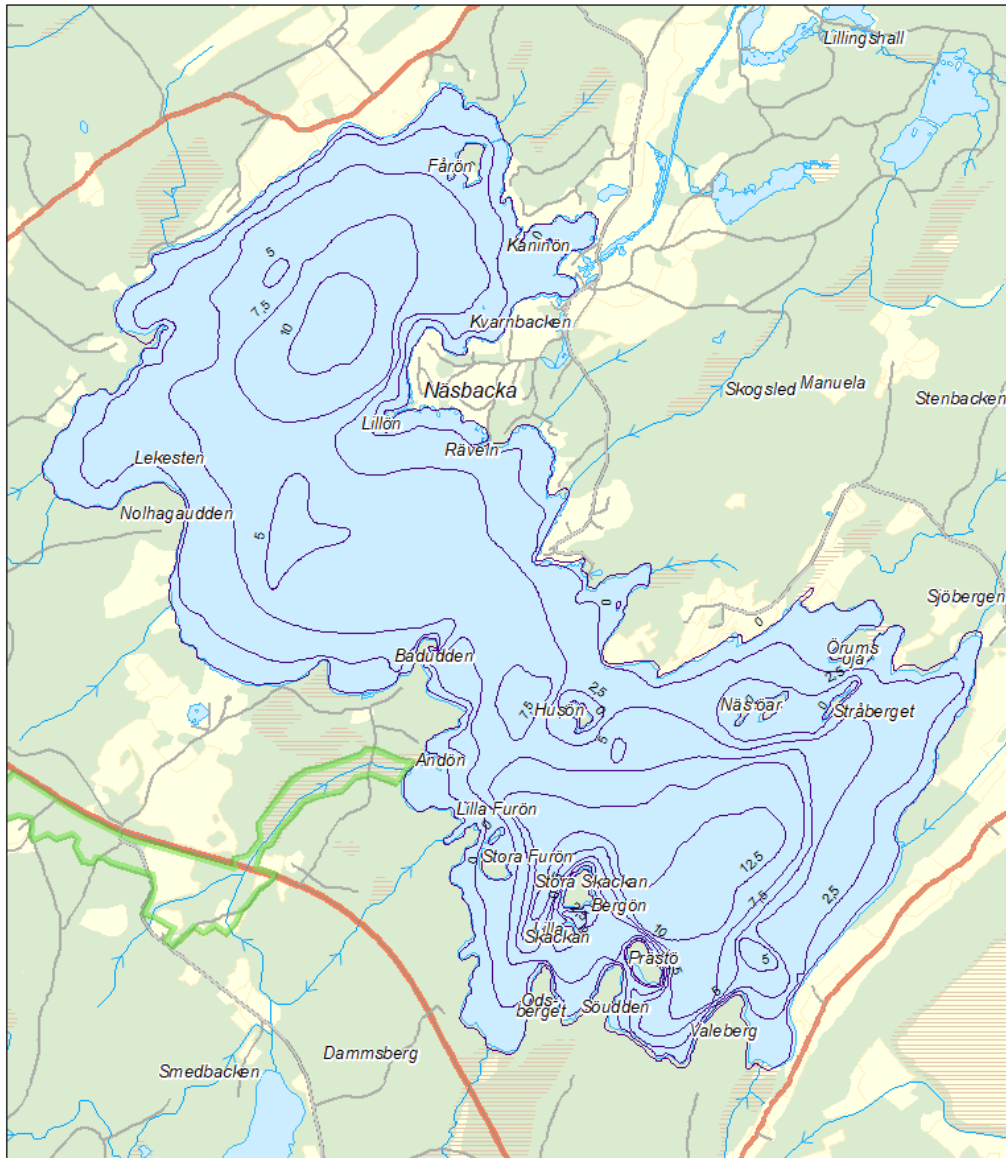
Inom 200 meter från Sämsjöns strandlinje finns ungefär 200 bostadshus, varav flertalet nyttjas som fritidsboende. Under åren 2011 – 2018 har Herrljunga kommun utfört tillsyn av de små avloppsanläggningar som de olika hushållen använder för rening av sitt hushållsavloppsvatten. Flera har efter tillsynen anlagt nya avloppsanläggningar, vilket sannolikt lett till minskade utsläpp av näringsämnen till sjön. Ett stort antal fritidshus, uppskattningsvis ungefär hälften, har så kallad slutna tank som avloppslösning för sitt WC-avloppsvatten. Det innebär att allt WC-vatten samlas i en tank för att sedan hämtas av slamtömningsbil. Det finns flera dokumenterade fall där slutna tankar varit försedda med ett bypass-rör, som alltså är ett rör där avloppsvatten från tanken kan rinna ut om tanken blir full. Det finns även dokumenterade fall där man sett att en slutna tank har ett hål i sidan där avloppsvatten rinner ut. Vid tillsynen 2011 – 2018 behövde inte husägarna visa att de sluta tankarna är täta. Från och med 2022 är täthetsprovning obligatoriskt vid tillsyn av slutna tankar.

År 2019 beslutade kommunfullmäktige att inrätta ett verksamhetsområde för vatten och avlopp vid två områden kring Sämsjön. Ett verksamhetsområde innebär att området förses med allmänt dricksvatten och avlopp. Sammanlagt omfattas ca 120 bostäder. Preliminärt kommer anslutning att ske år 2025. De enskilda anläggningarna och de slutna tankar som eventuellt läckt ut avloppsvatten inom verksamhetsområdet kommer därför från och med år 2025 inte längre att bidra till näringsämnesläckage till sjön.

Vid sjön finns inga industrier eller större verksamheter, utan endast bostäder och bostadsliknande verksamheter (tillfälligt boende, festlokal, lägergård etc.).

I den föreliggande undersökningen har de potentiella utsläppen från fritidshus inte tagits med i beräkningen.

Teckenförklaring

— Djupkurvor [m]

© Lantmäteriet Geodatasamverkan, Länsstyrelsen

0 0,25 0,5 1 Kilometer

Figur 8. Djupkarta från Sämsjön. Herrljunga kommun.

Ekologisk och kemisk status i VISS

En sammanvägning av de kemiska och biologiska undersökningar som utförts inom ramen för den samordnade recipientkontrollen de senaste åren har visat att sjön är **måttlig näringsrik**.

Enligt vattenmyndigheternas senaste bedömning (VISS 2023) är den sammanvägda ekologiska statusen **måttlig**. Ekologisk status är en sammanvägd bedömning av olika kvalitetsfaktorer bestående av både vattenkvalitet och djur- och växtlivets beskaffenhet samt de fysiska förhållandena i vattnet och dess närmiljö. Statusklassningarna av ekologisk status för Sämsjön bygger till stor del på bedömningarna av växtplankton i sjön. Även fisk får måttlig status eftersom fiskar inte kan vandra in naturligt i sjön på grund av vandringshinder. Bedömningen baseras därmed på kvalitetsfaktorn konnektivitet. Den ekologiska statusen med avseende på fysikaliska-kemiska kvalitetsfaktorer bedöms som god när det gäller näringsämnen och särskilt förorenade ämnen samt hög för ljusförhållanden. Syrgasförhållanden klassificeras dock som måttlig.

Den kemiska statusen har av Vattenmyndigheten klassificerats som **uppnår ej god** med avseende på de prioriterade ämnena kvicksilver och bromerade difenyletrar. Bedömningen baseras på en nationell statusklassning som fastställt att ämnena kvicksilver och bromerade difenyletrar till följd av luftburen spridning och atmosfärisk deposition överstiger gällande gränsvärden i samtliga Sveriges vattenförekomster. Miljökvalitetsnormerna för kemisk status kräver god status för alla ämnen utom kvicksilver och bromerade difenyletrar, vilka undantagits från kraven.

Syrgas och temperatur

Låga syrgashalter uppkommer ibland i skiktade sjöar, där temperatursprångskikt avgränsar yt- och bottenvattnet. Syrgas i bottenvattnet förbrukas när organiskt material mineraliseras och är skiktningen intakt under en längre period, oftast under sommaren, så minskar vattenvolymen i hypolimnion och syrgasbrist kan uppkomma. Förhållandena förstärks av ökad trofegrad i sjön, kopplat till en hög biologisk produktion.

Sämsjön är sannolikt inte en utpräglad dimiktisk sjö, där vattenmassan endast omblandas två gånger per år, vår och höst. Det finns faktorer som talar för att sjön är en svagt stratifierad dimiktisk sjö och/eller att omblandningar kan ske flera gånger under sommarhalvåret en så kallad polymiktisk sjö. Osgood-index är ett index som kan ge indikationer om så är fallet. Indexet tar hänsyn till sjöns medeldjup och sjöarea. En kvot beräknas enligt:

$$\text{Medeldjup (m)} / (\text{Sjöns area (km}^2\text{)})^{0.5}$$

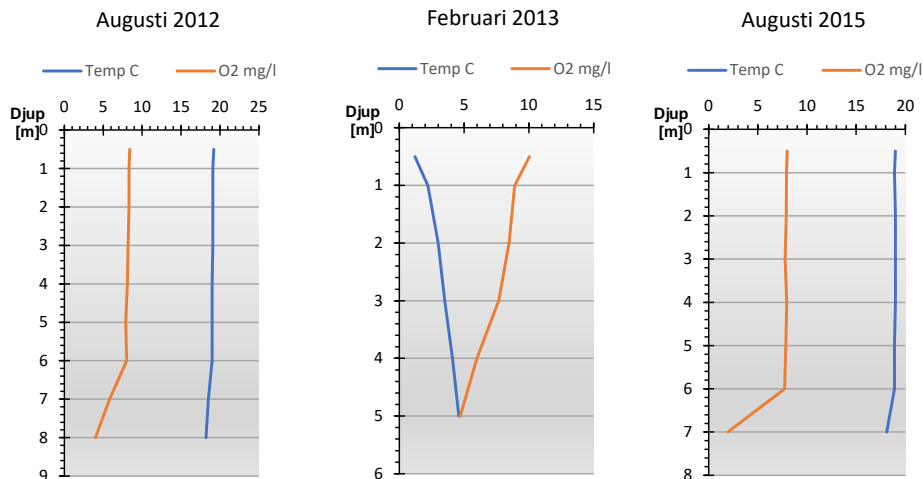
Ett värde under 6 indikerar att det är sannolikt att omblandning av vattenmassan kan ske flera gånger under sommaren. Beräknat index för Sämsjön uppgår till 2. Vindpåverkan är en av drivkrafterna för omblandning av vattenmassan. Förhållandena medför att perioder med eventuell syrgasbrist i bottenvattnet blir kortare.

Uppmätta temperatur och syrgashalter i Sämsjön

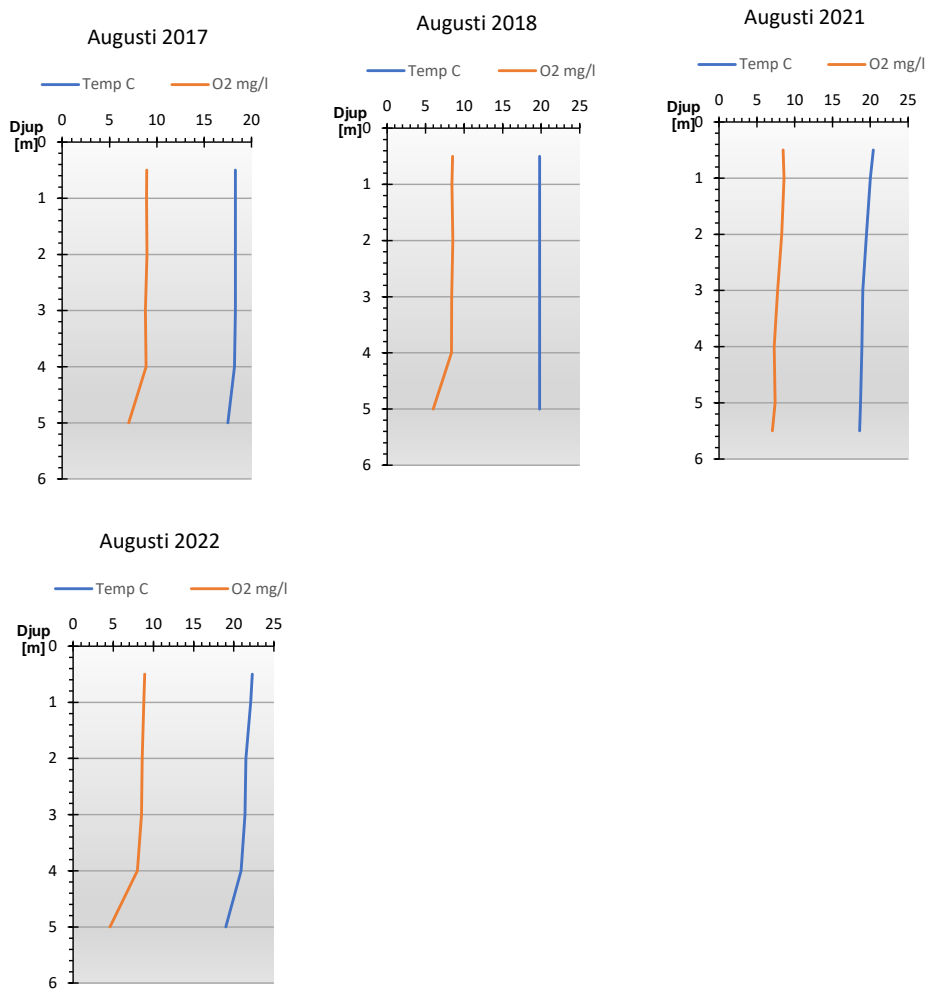
Inom ramen för recipientkontrollen har mätningar av temperatur och syrgas i profil utförts i Sämsjön varje år i februari/mars och augusti/september från 2012-2022. För vissa år saknas profiler i februari och mars. Vid samtliga undersökningstillfällena har det saknats tydligt utvecklade temperatursprångskikt i Sämsjön. Sammanställning av data finns i Bilaga 2.

Det har återkommande noterats låga syrgashalter genom åren. Under perioden 2012 till 2022 förekom det tre tillfällen där syrehalten visade måttligt tillstånd, vid tre tillfällen indikerades svagt tillstånd och vid ett tillfälle var tillståndet syrefattigt (Figur 9). Lägst uppmätt syrgashalt noterades 2015, med 1,95 mg/l. Åren 2012, 2013 och 2022 uppmättes syrehalter runt 4 mg/l på cirka 5 m djup.

Resultaten från en undersökning utförd år 2022 i de två djuphålarna (Örnborg & Kyrkander 2022) indikerade syrebrist i bottenvattnet. Även tidigare undersökningar visar på syrefattiga förhållanden vissa år (Örnborg & Kyrkander 2017).

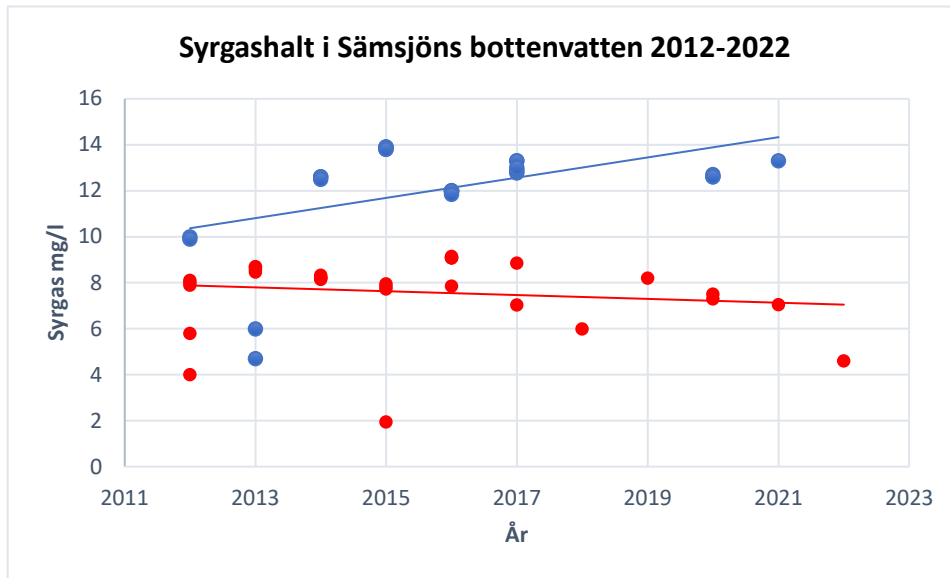

Figur 9. Uppmätta temperatur- och syrgasprofiler i Sämsjön under 2012-2022. Här visas tillfällen med låga syrgashalter i bottenvattnet.

Figur 9 (forts.). Uppmätta temperatur- och syrgasprofiler i Sämsjön under 2012-2022. Här visas tillfällen med låga syrgashalter i bottenvatten.

Uppgifter på halter av syrgas i Sämsjöns bottenvatten finns registrerade sedan 2012. Det har noterats låga syrgashalter vissa år, både under våren men framför allt sommartid (Figur 10). Mätningar som gjordes inom ramen av recipientkontrollen tyder på en trend mot högre syrgashalter i Sämsjöns bottenvatten under vintern och en trend mot lägre halter på sommaren. Förändringen under sommaren är inte statistiskt signifikant (enligt linjär regression, med p-värde större än 0,05), medan det är en signifikant trend under vintern.

Figur 10. Uppmätta syrgashalter i Sämsjöns bottenvatten 2012-2022. Data utgörs av vintervärden (feb-mars) markerade med blåa cirklar och sommarvärden (augusti-september) markerade med röda cirklar.

Fosfor i vatten

Nedan redovisas uppmätta halter av totalfosfor från vår- och höstprovtagningar i Sämsjön, dess tillflöden och utlopp för åren 2012-2022. Utvärderingen av fosforhalter har i huvudsak följt Naturvårdsverkets tidigare bedömningsgrunder (Naturvårdsverket 1999), samt Havs och vattenmyndighetens föreskrifter HVMFS 2019:25 (Havs och vattenmyndigheten 2019). Sammanställning finns i Bilaga 1.

Sämsjöns tillflöden och utlopp

I Holmån (tillopp Alboga) uppmättes måttligt höga till höga halter av totalfosfor vid provtagningsstillfällena på hösten 2001-2022. Fosforhalterna var mycket varierande mellan olika år och sträckte sig från måttligt höga till mycket höga halter (Tabell 1). Medelvärdet för hela tidsperioden 2001-2022 var 30 µg/l.

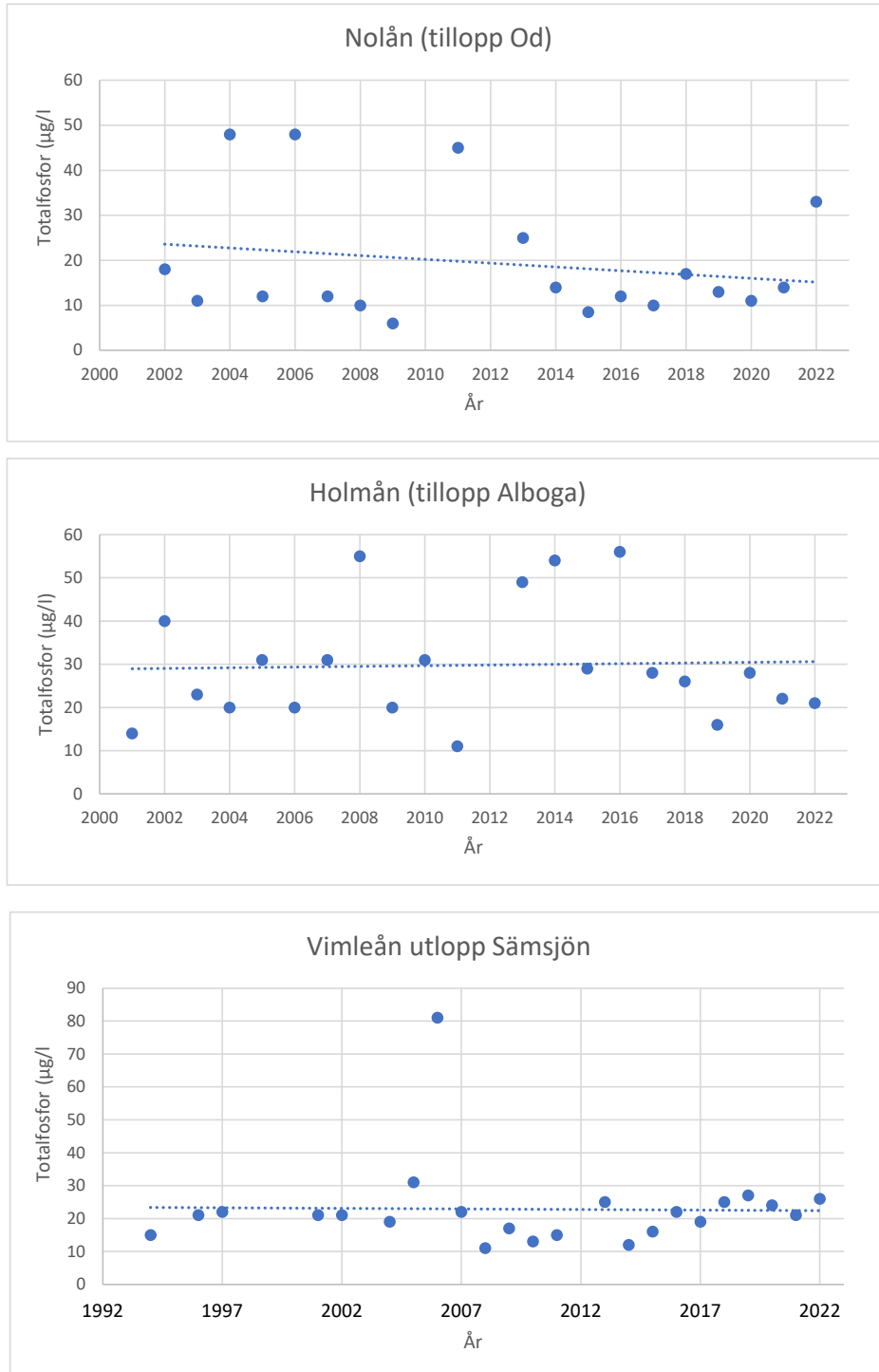
I Nolån (tillopp Od) var variationen i fosforhalter betydligt mindre, och medelhalten för åren 2002-2022 var lägre, uppgående till 19 µg/l. Halterna varierade från låga till måttligt höga halter av totalfosfor.

De uppmätta halterna av totalfosfor i utflödet från Sämsjön, Vimleån, låg nära gränsen mellan måttligt hög och hög fosforhalt (25 µg/l) under perioden 2011-2022. Medelvärdet för 2011-2022 är 20 µg/l (Tabell 1).

Tabell 1. Uppmätta halter av totalfosfor i Sämsjöns tillflöden och utlopp. Vissa år saknas analysvärden.

Provtagningsår	Period	Holmån	Nolån	Vimleån
		(Tillopp Alboga) Tot-P (µg/l)	(Tillopp Od) Tot-P (µg/l)	(Sämsjöns utlopp) Tot-P (µg/l)
2001	Höst	14	-	21
2002	Höst	40	18	21
2003	Höst	23	11	-
2004	Höst	20	48	19
2005	Höst	31	12	31
2006	Höst	20	48	-
2007	Höst	31	12	22
2008	Höst	55	10	11
2009	Höst	20	6	17
2010	Höst	31	-	13
2011	Höst	11	45	15
2013	Höst	49	25	25
2014	Höst	54	14	12
2015	Höst	29	8,5	16
2016	Höst	56	12	22
2017	Höst	28	10	19
2018	Höst	26	17	25
2019	Höst	16	13	27
2020	Höst	28	11	24
2021	Höst	22	14	21
2022	Höst	21	33	26
	Medel	30	19	20

I Figur 11 visas tidsserier med analyser av totalfosfor från provtagningar på hösten för de två tillflödena Holmån och Nolån samt Sämsjöns utlopp. Totalfosfor i Nolån uppvisar en svag nedåtgående trend. I Holmån är variationen mellan olika provtagningstillfällen stor och det finns ingen tydlig trend. Vid Sämsjöns utlopp Vimleån har fosforhalterna varit betydligt jämnare med en svag ökning i halter. Förändringarna är dock inte statistiskt signifikanta (linjär regression $p < 0,05$).

Figur 11. Uppmätta halter av totalfosfor i de två tillflödena Nolån och Holmån för åren 2001-2022 samt i Sämsjöns utlopp för åren 1994-2022. Data kommer från Herrljunga kommun.

Sämsjön

Recipientkontrollen av Vänerns sydöstra tillflöden har genomfört statusklassningar av näringsstatusen i Sämsjön med avseende på totalfosfor. De flesta treårsperioderna klassificerades som måttliga när det gäller totalfosforhalt (se Tabell 2). Referensvärden för fosfor vid dessa stationer har beräknats med hänsyn till andelen jordbruksmark i avrinningsområdet och har beräknats på ett förenklat sätt utan baskatjoner (Sandgathe et al. 2022).

Vattenmyndighetens statusklassning för totalfosfor i sjöar grundar sig på ett referensvärde som beräknas med hjälp av en ekvation som tar hänsyn till vattnets färg (absorbans), sjöns höjd över havet och sjöns djup. Vattenmyndigheten har beräknat referensvärdet för totalfosfor i Sämsjön till 9 µg/l (VISS 2023) med hjälp av mätvärden från perioden 2013–2017. Näringsstatusen i Sämsjön klassas därmed som **god** för samma period. Uppmätt medelvärde under augusti månad för perioden 2012-2022 är 16 µg/l, dvs. cirka ett och ett halvt gånger större än referensvärdet.

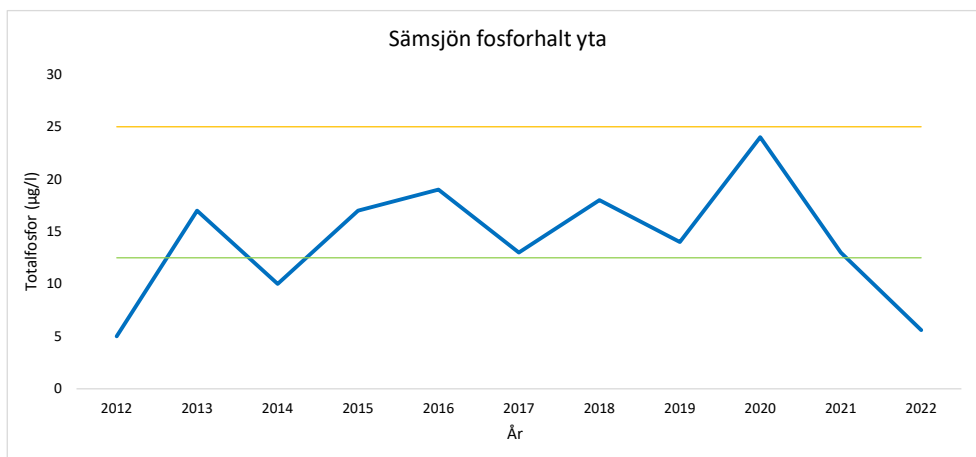
Tabell 2. Beräknat referensvärdet för totalfosfor, EK-värde och status för totalfosfor i Sämsjön för treårsmedel (HVMFS 2019:25). Data kommer från recipientkontrollen i Vänerns sydöstra tillflöden.

Period	Tot-P _{ref}	EK-värde	Status
2012-2014	8,6	0,4991	Måttlig status
2013-2015	8,2	0,4583	Måttlig status
2014-2016	7,5	0,4219	Måttlig status
2015-2017	7,5	0,5040	God status
2016-2018	7,3	0,4884	Måttlig status
2017-2019	7,2	0,4432	Måttlig status
2018-2020	7,5	0,4283	Måttlig status
2019-2021	7,5	0,4521	Måttlig status
2020-2022	7,6	0,5135	God status

Totalfosfor utgör en potentiell näringskälla för organismer i vattenmassan och kan omvandlas till former av fosfor som kan tas upp av akvatiska primärproducenter som till exempel plankton. Alla sjöar med totalfosforvärden över 25 µg/l riskerar att uppvisa symtom på övergödning enligt bedömningsgrunderna (Naturvårdsverket 2007). I Figur 12 visas mätvärdena för totalfosfor i ytvatten vid augustiprovtagningarna 2012-2022. Halterna för totalfosfor i Sämsjön ligger de flesta åren på måttligt höga nivåer (Figur 12).

Det finns mätvärden för totalfosforhalter från vårens provtagningar och i vissa år även från bottenvattnet. Trots detta är dessa resultat inte inkluderade här eftersom det är för få tillfällen för att kunna göra en jämförelse.

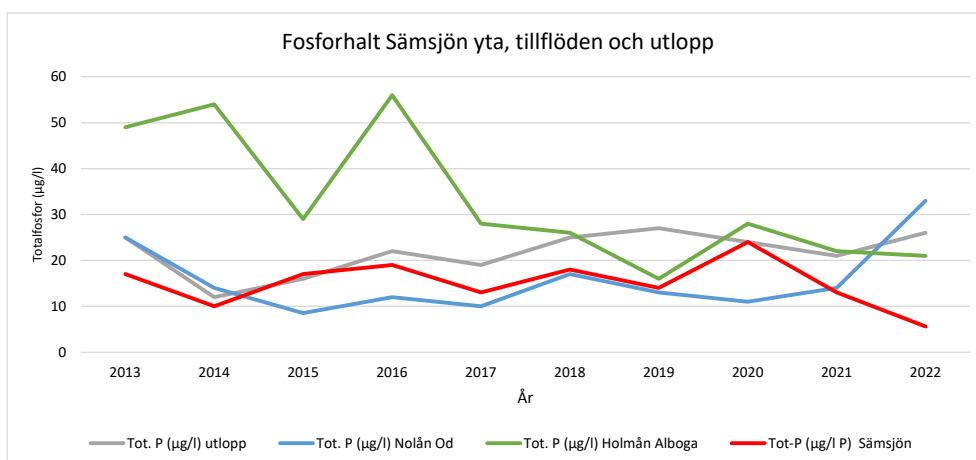
Figur 12. Uppmätta halter av totalfosfor i Sämsjön i augusti 2012-2022. Den gröna linjen visar gränsen för måttlig höga halter och den orange linjen för höga halter.

Jämförelse Sämsjöns ytvatten med tillflöden och utlopp

Figur 13 visar en jämförelse mellan fosforhalterna i Sämsjön, dess tillflöden och utloppet. 2012 utgick provtagningen i tillflödena och därför redovisas här åren 2013–2022.

Fosforhalterna i Sämsjön och Nolån har varit relativt stabila under perioden 2013–2022, medan Holmån har visat en större variation med en minskning de senaste åren. Det är värt att notera att den uppmätta fosforhalten i Nolån år 2022 var anmärkningsvärt hög, 33 µg/l, vilket är den högsta nivån under perioden 2013–2022.

Men av de två tillflödena till Sämsjön är det Holmån som står för den största fosfortillförseln (Figur 13), vilket tidigare undersökningar också har bekräftat (se Örnberg & Kyrkander 2018). Holmån avvattnar ett område som huvudsakligen består av åkermark, och strax innan den når sjön rinner den genom en hästhage.

Figur 13. Uppmätta halter av totalfosfor i Sämsjöns ytvatten i augusti 2013-2022 samt tillflöden Nolån (tilllopp Od) och Holmån (tilllopp Alboga) och utloppet i Vimleån i oktober 2013-2022.

Fosforbudget för Sämsjön

De data som tagits fram för vattenföring och totalfosfor i tillrinnande vattendrag och utgående vatten till och från Sämsjön har använts vid beräkningar av fosforbudget för Sämsjön på årsbasis för 2012-2022. Nedan redovisas de steg och resultat som budgetberäkningarna utgår ifrån.

Fosfortransporter

Beräkningar av transporter gjordes genom interpolering av uppmätta halter av totalfosfor respektive vattenföringar. Vattenföring på dygnsbasis för Nolån (tillopp Od) och utloppet av Sämsjön utgjordes av modellerade data enligt S-HYPE (SMHI 2023). Vasabäcken och Holmån (tillopp Od) omfattas inte av SMHIS flödesberäkningar. För dessa vattendrag beräknades baserat på totalt flöde för Sämsjöns utlopp en arealproportionerlig jämförelse mellan beräknade arealer för Vasabäcken och Holmån (Tabell 3). För Vasabäcken saknades mätdata, men vattenkemiska parametrar för Stora Fålesjön, som avvattnas av Vasabäcken, användes tillsammans med beräknade vattenflöden för dess delavrinningsområde för att uppskatta fosfortillförseln via Vasabäcken. Jämförbara mätvärden från alla tillflöden finns för åren 2014-2022.

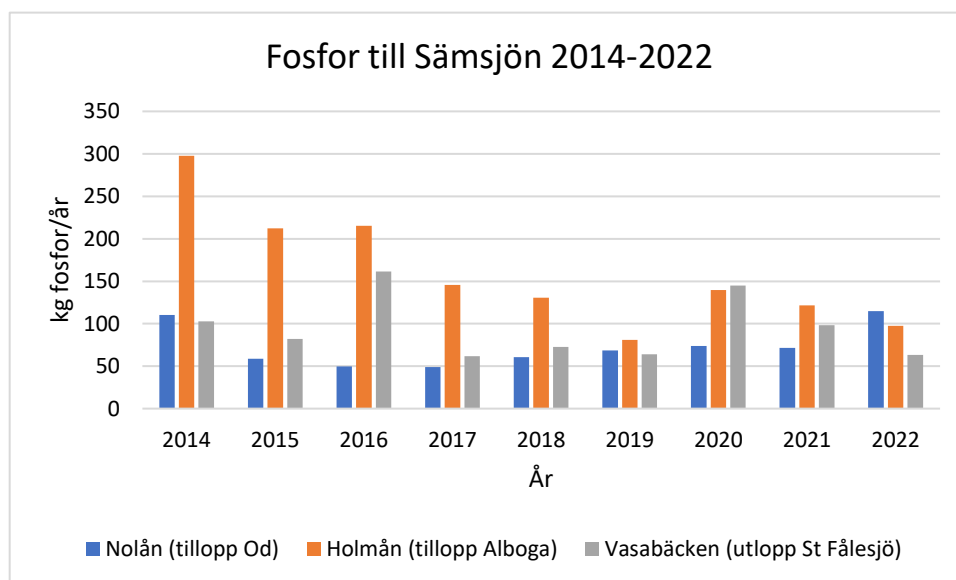
Tabell 3. Sämsjöns avrinningsområde utan sjöns area.

	Area (km ²)	% av tillrinningsområdet
Sämsjön utlopp delavrinningsområde	31	
Holmån	12	39
Vasabäcken	9	29
Nolån	2,2	7
Övrig tillrinning	8	25

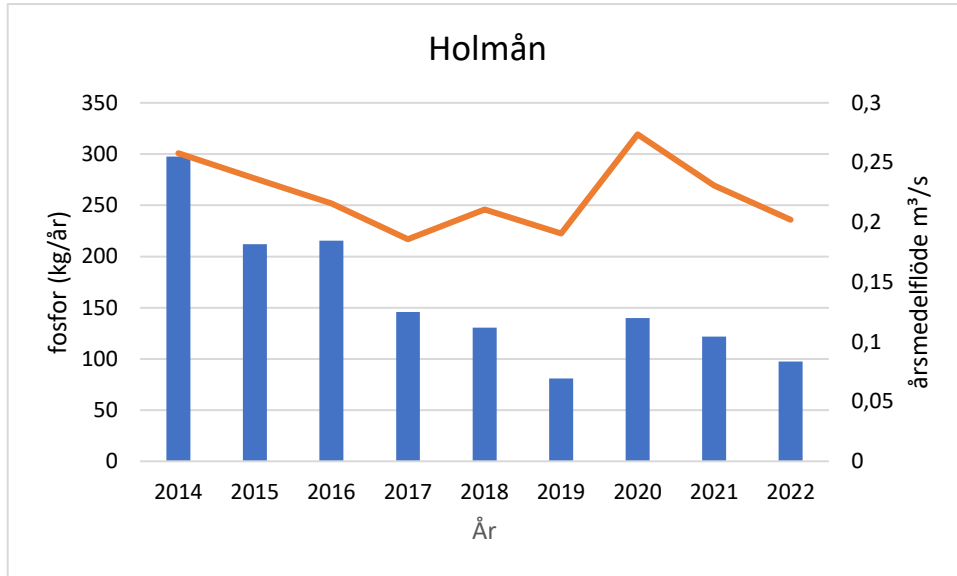
Transportberäkningarna visar att merparten av den fosfor som tillförts Sämsjön härrör från Holmån (Figur 14 och Tabell 4). Under åren 2014–2016 var transportnivåerna som högst, men det skedde en minskning under de påföljande åren. Vid en jämförelse med årsmedelflöden framkommer det att den noterade minskningen inte orsakades av förändringar i flödena (Figur 15). Men även Vasabäcken bidrar vissa år med en förvånansvärt stor mängd (Figur 14). Men man bör också ha i åtanke att beräkningarna för de små tillflödena är behäftade med relativt stora osäkerheter eftersom beräkningen baseras på genomsnittliga dygnsflöden under det senaste decenniet, men endast mätningar av näringshalter i tillflödena och utloppet under höstperioden.

Tabell 4. Transporter av totalfosfor i tillflöden till Sämsjön 2014-2022.

År	Nolån (tillopp Od)	Holmån (tillopp Alboga)	Vasabäcken (utlopp St Fålesjö)
	kg P	kg P	kg P
2014	110	298	103
2015	59	212	82
2016	50	215	162
2017	49	146	62
2018	61	131	73
2019	68	81	64
2020	74	140	145
2021	72	122	98
2022	115	97	63

Figur 14. Transporter av fosfor till Sämsjön för perioden 2014-2022.

Figur 15. Fosfortransporter och årsmedelflöden i Holmån (tillopp Albogs) 2014-2022.

Budgetsammanställning

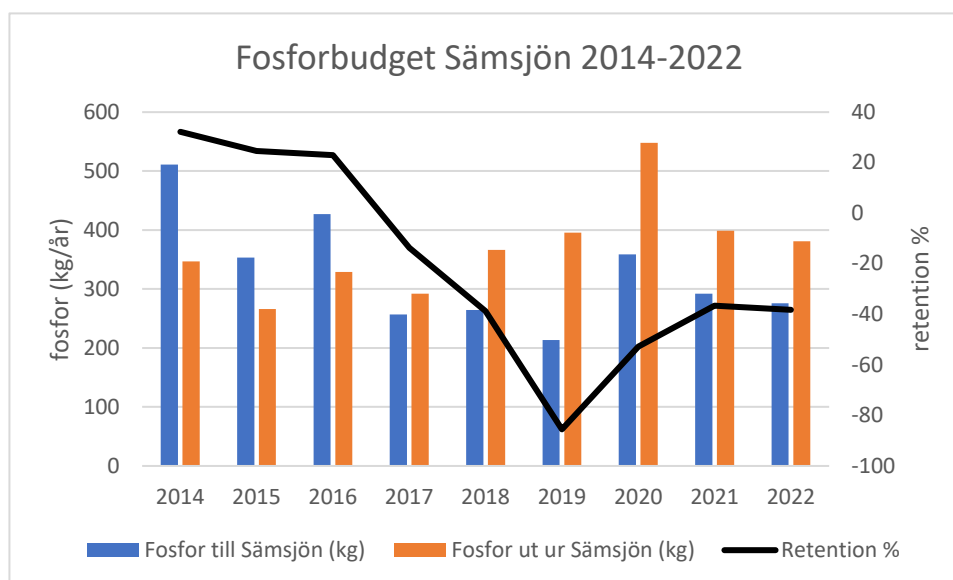
Budgetsammanställningen visar att sjön i genomsnitt tillförs 0,33 ton fosfor per år från dess avrinningsområde. Genom sjöns utlopp lämnar i genomsnitt 0,37 ton fosfor årligen. Holmåns (tillopp Alboga) fosfortransport utgör drygt hälften av den totala tillförseln till sjön och dess delavrinningsområdet beräknas utgöra 40 % av Sämsjöns tillrinningsområde (Tabell 3). Nolåns (tillopp Od) delavrinningsområde utgör något mer än 7 % av hela tillrinningsområdet och står för 20 % av den totala fosfortillförseln. Vad gäller Vasabäcken, beräknas dess tillrinningsområde utgöra ungefär 30 % av det totala området och den bidrar också med cirka 30 % av fosfortillförseln.

Genom att summera samtliga källor som tillfört fosfor till Sämsjön under perioden 2014 till 2022 och sedan jämföra och subtrahera uttransporten av fosfor vid Sämsjöns utlopp vid Vimleån erhålls ett mått på sjöns förmåga att genom fastläggning ackumulera fosfor i sedimenten och fungera som en sänka för fosfor, det vill säga, ett mått på sjöns retention (Tabell 5 och Figur 16). Enligt beräkningen var retentionen av fosfor i Sämsjön negativ de flesta år, det vill säga mer fosfor transporterades ut via utloppet, än vad som tillfördes sjön via tillflöden.

En viktig faktor som i hög grad påverkar retentionen är vattnets uppehållstid i sjön. En högre vattenföring till och från sjön minskar uppehållstiden och därmed möjligheten för partiklar att sedimentera, vilket framför allt är påtagligt i mindre sjöar.

Tabell 5. Årvis fosforbudget för Sämsjön och beräknad retention.

År	Fosfor		Differens	Retention
	till Sämsjön (kg) kg P	ut ur Sämsjön (kg) kg P	till-från Sämsjön kg P	%
2014	511	347	164	32
2015	353	266	87	25
2016	427	329	98	23
2017	257	292	-35	-14
2018	264	366	-102	-39
2019	213	396	-182	-86
2020	358	548	-189	-53
2021	292	399	-107	-37
2022	275	381	-105	-38

Figur 16. Fosforbudget för Sämsjön 2014-2022. Retentionen anges med svart linje.

Internbelastning

Ett mått på internbelastning är ökningen av fosfor i vattenmassan under året. Här användes data från provtagningarna i mars och augusti 2013-2022. För Sämsjön antas att sjöns vattenmassa helt omblandades flera gånger under sommaren och därmed görs riskbedömningen utifrån den procentuella ökningen av fosforhalten i sjöns vatten mellan den lägsta uppmätta fosforhalten under våren (februari–juni) och det högsta värdet under sensommar eller tidig höst (augusti–september) enligt Huser et.al. 2023. I Tabell 6 visas att 2019 och 2020 har det funnits en stor risk för internbelastning samt att 2015, 2016 och 2018 var risken måttlig.

För att exakt kunna beräkna den interna belastningen krävs data från flera djup och månatliga provtagningar. I föreliggande rapport fanns för få data per år för att kunna genomföra en fördjupad beräkning.

Tabell 6. Risk för förhöjd internbelastning i Sämsjön utifrån den procentuella ökningen av halten fosfor i sjövattnet från vår till sommar.

År	Procentuellt ökning av fosfor i vattnet	Risk för internbelastning
2013	13	låg
2014	-73	låg
2015	42	måttlig
2016	58	måttlig
2017	23	låg
2018	50	måttlig
2019	71	stor
2020	85	stor
2021	18	låg
2022	-75	låg

Samlad bedömning

Den starka kopplingen som finns mellan totalfosforhalt och biologiskt tillstånd i sjöar har lett till att så kallade trofiskalor finns utarbetade sedan länge. Såväl nationellt som internationellt anses en halt över 25–30 µg tot-P/l motsvara en trofinivå där sjön befinner sig i ett eutrofierat stadium och sjöns ekosystem riskerar att få funktionella förändringar som kan accelerera eutrofieringen (Naturvårdsverket 2007). Av de sjöar i Sverige som har fosforhalter över 25 µg tot-P /l har de flesta av sjöarnas halter sannolikt höjts av mänskliga aktiviteter.

De kemiska och biologiska undersökningar som tidigare utförts i Sämsjön under flera decennier ger en samlad bild av en relativt liten och måttligt näringsrik sjö. Sämsjön ligger oftast inom intervallet för måttligt höga fosforhalter 12,5-25 µg tot-P/l. Låga syrgashalter uppträder periodvis på de djupare bottenarna, men förhållandena verkar inte uppkomma varje år och inte heller under långa perioder.

Det finns ingen tydlig skiktning i Sämsjön med utvecklade temperatursprångskikt under sommaren som kännetecknar dimiktiska sjöar. Under sommarmånaderna verkar temperatursprångskikt kunna bildas och brytas upp flera gånger. Förhållandena medför mindre risk för att längre sammanhängande perioder med syrgasbrist uppkommer, vilket minskar risken för intern belastning av mobil järnbunden fosfor från sedimenten.

Den fosforbudget som tagits fram under 2023 och som redovisas i denna rapport visar att retentionen av fosfor var låg i Sämsjön. Samtidigt visar temperatur- och syrgasprofiler på fallande syrgashalter som vissa år uppmätts till 4 mg/l. Sannolikt sker en uttransport av fosfor från sedimenten i de djupaste delarna av Sämsjön (> 14 meter) när syrgashalten närmar sig syrefria nivåer. Även data från tidigare år har visat på liknande förhållande under vissa år, där syrebrist/syrefria förhållanden uppkommit på djup mellan 12–14 meter.

I de allra flesta sjöar förekommer till viss grad en naturlig internbelastning av fosfor, även i oligotrofa och mesotrofa sjöar under korta perioder i samband med att sedimentytan blir mer eller mindre anoxisk (Huser och Kikuchi 2017). Fosforläckage från sedimenten kan också förekomma även vid syrerikare förhållanden och på grundare bottenar genom att nedbrytning av organiskt material som innehåller fosfor ökar under sommaren med stigande temperatur.

Beräkningar av internbelastning baserat på näringsgradienter av fosfor i Sämsjöns vattenmassa är svåra att göra då skiktningen i sjön inte är stabil under sommaren. Risken för potentiell internbelastning var relativt hög i Sämsjön för vissa år. Potentiell internbelastning uppnås dock endast under långvariga och mycket ”dåliga” förhållanden med syrefritt bottenvatten och hög vattentemperatur (Huser och Kikuchi 2017). I Sämsjön förekommer sådana förhållanden antagligen relativt sällan och under kort tid.

Sammantaget bedöms det finnas viss risk för att intern belastning av fosfor från Sämsjöns sediment kan uppkomma i samband med perioder med syrefritt bottenvatten och därmed förvärra sjöns trofiska tillstånd och negativt påverka ekologiska strukturer och funktioner. Ett alternativ för att minska risken för

frisläppande av fosfor från sedimenten skulle kunna vara aluminiumbehandling av de djupare sedimenten i sjön. Ett annat alternativ som preliminärt bedöms lämpligare är att långsiktigt arbeta för att minska mängderna fosfor som tillförs sjön, framför allt i tillflödena. En möjlig åtgärd vore att skapa fosforfällor i form av dammar vid inloppet av det tillflöde som tillför mest fosfor, dvs. Holmån (utlopp Alboga). Dock måste de övriga mindre tillflödena också tillmätas betydelse i sammanhanget, då även små men systematiska minskningar av fosfor kan vara avgörande för sjöns utveckling och status.

För att kunna utveckla ett optimalt anpassat åtgärdsprogram rekommenderas en mer frekvent provtagning i enlighet med handboken för åtgärder mot internbelastning (Huser et al. 2023) som med fördel skulle kunna utformas enligt följande:

- Provtagning av tillrinnande och utgående vatten minst en gång varje månad (gärna varannan vecka vid höga flöden) under perioden efter islossning t.o.m. oktober.
- Månatliga flödesmätningar i de tre huvudsakliga tillflödena, Vasabäcken, Nolån och Holmån, samt i utloppet.
- Provtagning samt flödesmätningar även i Holmåns tre olika fåror med syfte att dra slutsatser kring om det är någon/några av fårorerna som bidrar med särskilt hög näringsämnesbelastning
- Provtagning av näringshalterna samt syrgas- och temperaturprofiler på olika djupnivåer vid sjöns djupaste områden från våromblandningen (vanligtvis mellan mars och maj) till höstomblandningen (vanligtvis mellan september och november)
- Sedimentprover för att möjliggöra beräkningen av fosforfraktioner och upprätta en detaljerad fosforbudget för sjön. Det skulle också hjälpa till att bedöma om syrefria sediment frigör fosfor (vilket kallas internbelastning) och om detta utgör ett betydande problem.

Referenser

- Havs- och vattenmyndigheten 2019. Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten HVMFS 2019:25
- Huser, B och Kikuchi, J. 2017. Läckagebenägen fosfor i Molkomsjöns sediment. SLU, vatten och miljö.
- Huser, B., Karlsson, M., Malmaeus, M., Almstrand, R., & Witter, E. 2023. Handbok för åtgärder mot internbelastning. Rapport 2023:03. Havs och vattenmyndigheten.
- Länsstyrelsen Västra Götaland. 2023. www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/besoksmal/naturreservat/ollestad.
- Naturvårdsverket 1999. Bedömningsgrunder för miljö kvalitet. Sjöar och vattendrag. Rapport 4913.
- Naturvårdsverket 2007. Status, potential och kvalitetskrav för sjöar, vattendrag, kustvatten och vatten i övergångszon.
- Sandgathe, M., Engdahl, A. och Sundberg, I. 2023. Recipientkontroll i Vänerns sydöstra tillflöden. Årssammanställning 2022. Medins Havs och Vattenkonsulter AB.
- SLU 2023. Miljödata MVM. Hämtad från: Miljödata MVM. [Uttag 2023-06-16]
- SMHI 2023. Vattenwebb, modelldata per område. Hämtad från: vattenwebb.smhi.se/modelarea. [Uttag 2023-06-18]
- VISS 2023. viss.lansstyrelsen.se
- Örnberg, J och Kyrkander, T. 2017. Siktdjup & Syrgasmätning i Norra Sämsjön 2017. Örnberg Kyrkander Biologi & Miljö AB
- Örnberg, J och Kyrkander, T. 2022. Siktdjup & Syrgasmätning i Norra Sämsjön 2022. Örnberg Kyrkander Biologi & Miljö AB

Bilaga 1 Vattenkemiska data

Övervakningsstation	Provdatum	Tot-P ($\mu\text{g/l P}$) yta	Tot-P ($\mu\text{g/l P}$) botten
Sämsjön	2012-02-15	19	13
Sämsjön	2012-08-06	5	
Sämsjön	2012-10-31	25	
Sämsjön	2013-02-13	15	
Sämsjön	2013-08-14	17	
Sämsjön	2014-04-03	37	
Sämsjön	2014-08-20	10	
Sämsjön	2015-03-24	12	
Sämsjön	2015-08-26	17	
Sämsjön	2016-04-06	12	
Sämsjön	2016-08-17	19	
Sämsjön	2017-03-28	13	13
Sämsjön	2017-08-22	16	16
Sämsjön	2018-04-24	12	
Sämsjön	2018-08-16	18	18
Sämsjön	2019-03-26	14	
Sämsjön	2019-11-04	24	24
Sämsjön	2020-08-27	24	13
Sämsjön	2021-08-03	13	11
Sämsjön	2022-08-18	5,6	22

Nolån (tillopp OD)

År	Provperiod	Tot-P ($\mu\text{g/l P}$)
1998	Höst	12
2002	Vår	5
2003	Höst	11
2003	Vår	10
2004	Höst	48
2004	Vår	8
2005	Höst	12
2005	Vår	10
2006	Höst	48
2006	Vår	8
2007	Höst	12
2007	Vår	10
2008	Höst	10
2008	Vår	6
2009	Höst	6
2009	Vår	10
2010	Vår	10
2011	Höst	45
2013	Höst	25
2014	Höst	14
2015	Höst	8,5
2016	Höst	12
2017	Höst	10
2018	Höst	17
2019	Höst	13
2020	Höst	11
2021	Höst	14
2022	Höst	33

Holmån (tillopp Alboga)

År	Provperiod	Tot-P (µg/l P)
2001	Höst	14
2001	Vår	-
2002	Höst	40
2002	Vår	14
2003	Höst	23
2003	Vår	19
2004	Höst	20
2004	Vår	27
2005	Höst	31
2005	Vår	23
2006	Höst	20
2006	Vår	27
2007	Höst	31
2007	Vår	23
2008	Höst	55
2008	Vår	24
2009	Höst	20
2009	Vår	30
2010	Höst	31
2010	Vår	30
2011	Höst	11
2013	Höst	49
2014	Höst	54
2015	Höst	29
2016	Höst	56
2017	Höst	28
2018	Höst	26
2019	Höst	16
2020	Höst	28
2021	Höst	22
2022	Höst	21

Sämsjöns utlopp Vimleån

År	Provperiod	Tot-P ($\mu\text{g/l P}$)
1994	Höst	15
1995	Vår	25
1996	Höst	21
1997	Höst	22
2001	Höst	21
2001	Vår	0
2002	Höst	21
2002	Vår	5
2003	Vår	9
2004	Höst	19
2004	Vår	11
2005	Höst	31
2006	Höst	81
2006	Vår	14
2007	Höst	22
2007	Vår	16
2008	Höst	11
2008	Vår	12
2009	Höst	17
2009	Vår	14
2010	Höst	13
2010	Vår	15
2011	Höst	15
2011	Vår	15
2013	Höst	25
2014	Höst	12
2015	Höst	16
2016	Höst	22
2017	Höst	19
2018	Höst	25
2019	Höst	27
2020	Höst	24
2021	Höst	21
2022	Höst	26

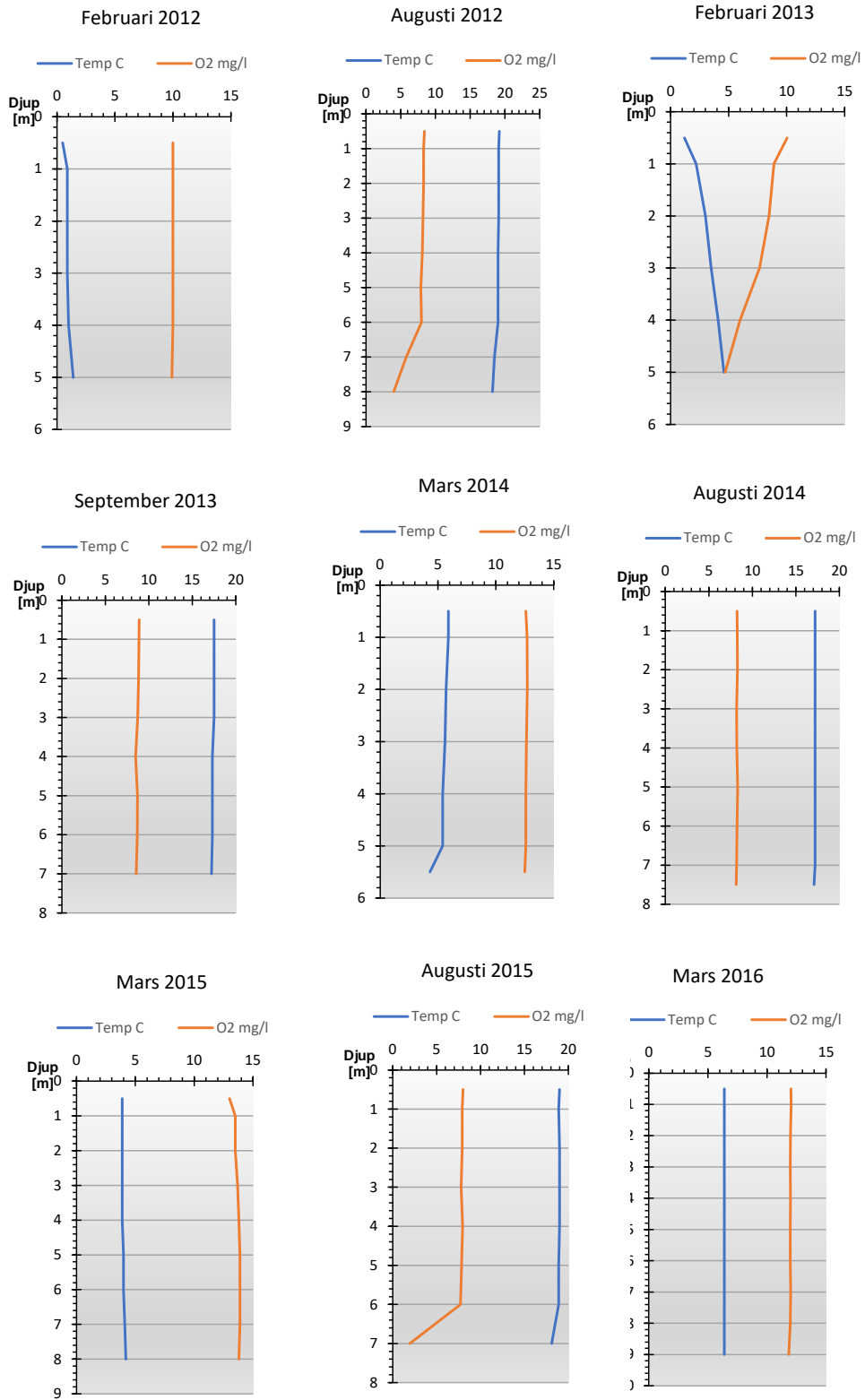
Stora Fålesjön

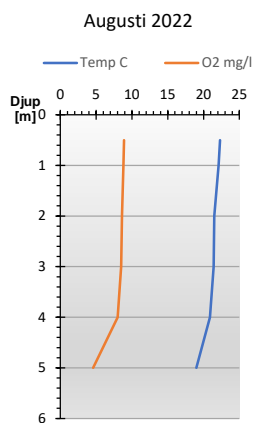
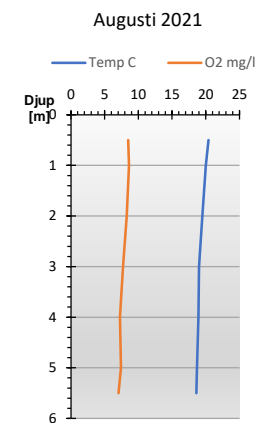
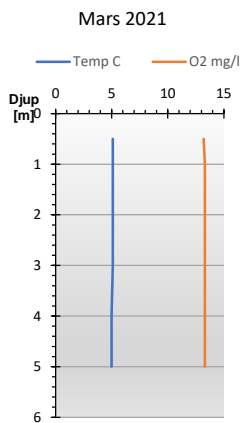
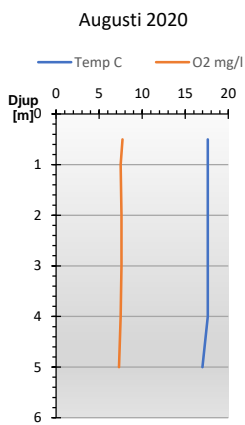
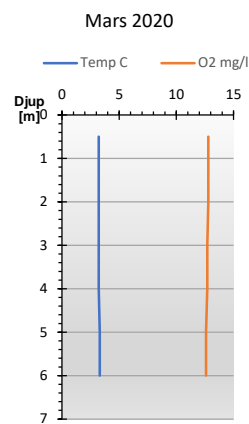
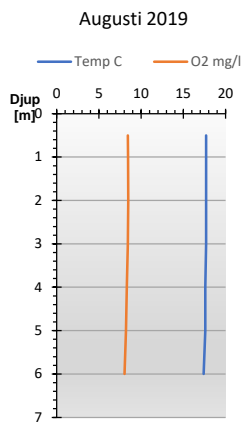
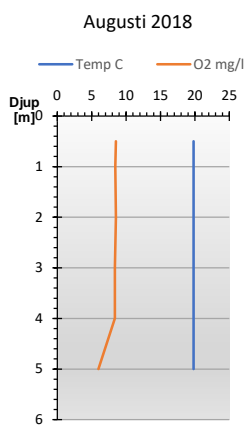
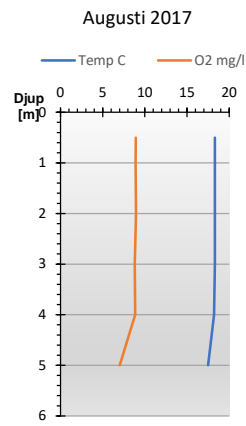
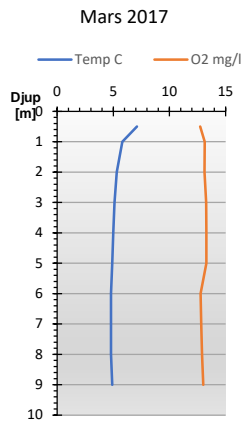
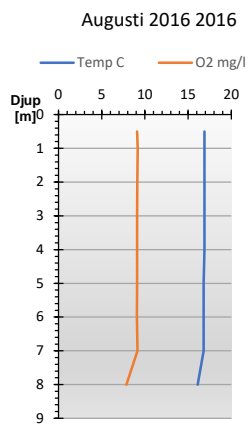

Övervakningsstation	Provdatum	Tot-P ($\mu\text{g/l P}$)	
Stora Fålesjö	2014-10-22		24
Stora Fålesjö	2015-10-21		18
Stora Fålesjö	2017-10-04		20
Stora Fålesjö	2018-10-10		20
Stora Fålesjö	2019-09-18		21
Stora Fålesjö	2020-09-23		38
Stora Fålesjö	2021-09-21		21
Stora Fålesjö	2022-09-28		17

Bilaga 2 Temperatur- och syreprofiler

Datum	Djup m	Temp C	Syrgas (mg/l)	Mättnad (O2 %)
2012-02-15	0,5	0,5	10	73
2012-02-15	1	0,9	10	74
2012-02-15	2	0,9	10	74
2012-02-15	3	0,9	10	74
2012-02-15	4	1	10	73
2012-02-15	5	1,4	9,9	74
2012-08-06	0,5	19,2	8,4	94
2012-08-06	1	19,1	8,3	93
2012-08-06	2	19,1	8,3	94
2012-08-06	3	19,1	8,2	92
2012-08-06	4	19	8,1	91
2012-08-06	5	19	7,9	89
2012-08-06	6	19	8	88
2012-08-06	7	18,5	5,8	61
2012-08-06	8	18,2	4	44
2013-02-13	0,5	1,2	10,1	72,0
2013-02-13	1	2,2	8,9	66,0
2013-02-13	2	3	8,5	64,3
2013-02-13	3	3,5	7,7	58,8
2013-02-13	4	4,1	6,0	46,5
2013-02-13	5	4,6	4,7	37,2
2013-09-08	0,5	17,5	8,88	94,8
2013-09-08	1	17,5	8,87	94,8
2013-09-08	2	17,5	8,81	94,5
2013-09-08	3	17,5	8,73	91,5
2013-09-08	4	17,3	8,47	90,2
2013-09-08	5	17,3	8,7	92,5
2013-09-08	6	17,3	8,68	91,5
2013-09-08	7	17,2	8,56	91,2
2014-04-03	0,5	5,9	12,6	105
2014-04-03	1	5,9	12,7	105,4
2014-04-03	2	5,7	12,72	105
2014-04-03	3	5,6	12,65	104,2
2014-04-03	4	5,4	12,6	103,4
2014-04-03	5	5,4	12,6	103,4
2014-04-03	5,5	4,3	12,5	102,3
2014-08-20	0,5	17,2	8,24	90,1
2014-08-20	1	17,2	8,27	90,2
2014-08-20	2	17,2	8,28	90,5
2014-08-20	3	17,2	8,2	89,4
2014-08-20	4	17,2	8,22	89,2
2014-08-20	5	17,2	8,32	90,2
2014-08-20	6	17,2	8,24	89,5
2014-08-20	7	17,2	8,2	89,5
2014-08-20	7,5	17,1	8,14	88,9
2015-03-24	0,5	3,9	13	103

Datum	Djup m	Temp C	Syrgas (mg/l)	Mättnad (O2 %)
2015-03-24	1	3,9	13,5	107
2015-03-24	2	3,9	13,5	107
2015-03-24	3	3,9	13,7	108
2015-03-24	4	3,9	13,8	109
2015-03-24	5	4	13,9	109
2015-03-24	6	4	13,9	109
2015-03-24	7	4,1	13,9	110
2015-03-24	8	4,2	13,8	110
2015-08-26	0,5	19	8	88,7
2015-08-26	1	18,9	7,92	88,4
2015-08-26	2	19	7,9	88,4
2015-08-26	3	19	7,78	87,2
2015-08-26	4	19	7,95	87,6
2015-08-26	5	18,9	7,84	87,9
2015-08-26	6	18,9	7,73	86,9
2015-08-26	7	18,1	1,95	21,2
2016-04-06	0,5	6,4	12,03	102,6
2016-04-06	1	6,4	12,05	102,3
2016-04-06	2	6,4	11,99	102,5
2016-04-06	3	6,4	11,98	101,8
2016-04-06	4	6,4	11,99	102,3
2016-04-06	5	6,4	11,98	101,9
2016-04-06	6	6,4	11,97	101,9
2016-04-06	7	6,4	12,01	102,3
2016-04-06	8	6,4	11,98	101,9
2016-04-06	9	6,4	11,84	100,2
2016-08-17	0,5	16,9	9,1	96,7
2016-08-17	1	16,9	9,16	97,3
2016-08-17	2	16,9	9,12	96,2
2016-08-17	3	16,9	9,1	96,7
2016-08-17	4	16,9	9,09	96,3
2016-08-17	5	16,8	9,09	96,3
2016-08-17	6	16,8	9,08	95,6
2016-08-17	7	16,8	9,14	96,4
2016-08-17	8	16,1	7,86	82,4
2017-03-28	0,5	7,1	12,74	107,8
2017-03-28	1	5,8	13,14	108,1
2017-03-28	2	5,3	13,13	106,4
2017-03-28	3	5,1	13,27	107,2
2017-03-28	4	5	13,3	104,6
2017-03-28	5	4,9	13,3	104,9
2017-03-28	6	4,8	12,77	103
2017-03-28	7	4,8	12,83	103
2017-03-28	8	4,8	12,91	102,5
2017-03-28	9	4,9	13,01	104,5
2017-08-22	0,5	18,3	8,94	97,8
2017-08-22	1	18,3	8,9	97

Datum	Djup m	Temp C	Syrgas (mg/l)	Mättnad (O2 %)
2017-08-22	2	18,3	8,95	96,7
2017-08-22	3	18,3	8,8	95,7
2017-08-22	4	18,2	8,85	96,5
2017-08-22	5	17,5	7,03	74,9
2018-08-16	0,5	19,8	8,51	96,3
2018-08-16	1	19,8	8,42	95,2
2018-08-16	2	19,8	8,52	95,8
2018-08-16	3	19,8	8,38	94,2
2018-08-16	4	19,8	8,36	93,9
2018-08-16	5	19,8	5,99	70,6
2019-08-21	0,5	17,7	8,44	90,9
2019-08-21	1	17,7	8,46	90,1
2019-08-21	2	17,7	8,48	90,6
2019-08-21	3	17,7	8,43	90
2019-08-21	4	17,6	8,3	89,6
2019-08-21	5	17,6	8,2	88,5
2019-08-21	6	17,4	8,03	85,5
2020-03-10	0,5	3,2	12,8	100
2020-03-10	1	3,2	12,8	100
2020-03-10	2	3,2	12,8	99
2020-03-10	3	3,2	12,7	99
2020-03-10	4	3,2	12,7	99
2020-03-10	5	3,3	12,6	99
2020-03-10	6	3,3	12,6	98
2020-08-27	0,5	17,6	7,7	83
2020-08-27	1	17,6	7,5	82
2020-08-27	2	17,6	7,6	82
2020-08-27	3	17,6	7,6	82
2020-08-27	4	17,6	7,5	81
2020-08-27	5	17	7,3	79
2021-03-29	0,5	5,1	13,2	104
2021-03-29	1	5,1	13,3	104
2021-03-29	2	5,1	13,3	104
2021-03-29	3	5,1	13,3	104
2021-03-29	4	5	13,3	104
2021-03-29	5	5	13,3	104
2021-08-03	0,5	20,4	8,48	94
2021-08-03	1	20	8,6	94,5
2021-08-03	2	19,5	8,29	89,8
2021-08-03	3	19	7,73	83,3
2021-08-03	4	18,9	7,28	78,4
2021-08-03	5	18,7	7,41	79,4
2021-08-03	5,5	18,6	7,05	75,5
2022-08-18	0,5	22,3	8,9	109
2022-08-18	1	22,1	8,8	103
2022-08-18	2	21,5	8,6	100
2022-08-18	3	21,4	8,5	98
2022-08-18	4	20,9	8	93
2022-08-18	5	19	4,6	51

Framtagande av skogspolicy

Ordförandens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att ta fram en skogspolicy för Herrljunga kommun

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att ta fram en skogspolicy som blir ett beslutsunderlag och stöd för att informera kommunens invånare samt övriga berörda aktörer om kommunens skogsförvaltning.

Bakgrund

En skogspolicy är ett beslutsunderlag och stöd för att informera kommunens invånare samt övriga berörda aktörer om kommunens skogsförvaltning. Den innehåller övergripande mål och principer för skogsförvaltning. Herrljunga kommun saknar i dagsläget en sådan policy.

Nämnden vill ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram en policy med beskrivningar som visar hur en hållbar skogsförvaltning kan se ut med avseende på hur:

- skogens biologiska mångfald bevaras och utvecklas
- de ekosystemtjänster som kommunens skogar levererar upprätthålls och utvecklas
- möjligheterna till naturupplevelser och friluftsliv stärks
- skogarna görs mer tillgängliga för kommunens invånare
- möjligheter till hyggesfritt skogsbruk
- intäkter från åtgärder i skogen används till skogsförvaltningen för att säkerställa att uppsatta mål uppfylls

Konsekvenser

En skogspolicy ger tydliga förutsättningar för kommunens skogsförvaltning.

Beslutsunderlag

Ordförandeskrivelse daterad 24-04-02

Beslutet ska skickas till

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Eva Larsson

Ordförande

Samhällsbyggnadsnämnden

Anmälda ärenden

Samhällsbyggnadsnämnden, Samhällsbyggnadsnämndens sammanträde

2024-04-10

Dokumentid	Diarienumr	Datum	Beskrivning	Handläggare
1379	202400015	2024-03-08	KS §29 Månadsuppföljning per 2024-02-29 för Herrljunga kommun	Kristina Kraft
1430	202400047	2024-03-15	Kartläggning av övergödningsproblematiken i Sämsjön 2023	Abdul Mehmood

Delegationsbeslut - Plan och Byggenheten

BE § 73	2024-02-26	B-2024-32
Startbesked för rivning - rivning av enbostadshus. Hallebo 1:2 (TOHO)		
BE § 74	2024-02-26	B-2024-27
Begäran om komplettering - förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus. Plogskog 1:2 (FAIS)		
BE § 75	2024-02-27	B-2023-147
Bygglov för ändrad användning från industri till café/butik - ändrad användning från industri till café/butik. Trollabo 1:29 (TOHO)		
BE § 76	2024-02-29	B-2023-176
Startbesked för ändrad användning från komplementbyggnad och del av enbostadshus till vandrarhem samt en lägenhet - ändrad användning från komplementbyggnad och del av enbostadshus till vandrarhem samt en lägenhet. Björnarp 2:3 (FAIS)		
BE § 77	2024-03-01	B-2024-45
Startbesked för rivning av enbostadshus - rivning av enbostadshus. Rakåsa 1:11 (FAIS)		
BE § 78	2024-03-01	B-2023-169
Startbesked för attefallstillbyggnad - attefallstillbyggnad. Svalan 3 (TOHO)		
BE § 79	2024-03-01	B-2023-32
Beslut om upphävande av förbud - olovlig användning/ändring. Björnarp 2:3 (FAIS)		
BE § 80	2024-03-04	B-2024-38
Bygglov med startbesked för nybyggnad av transformatorstation - nybyggnad av transformatorstation. Grästorp 1:4 (TOHO)		
BE § 81	2024-03-04	B-2023-135
Ärende avslutas - inga överträdelser har gjorts - olovlig användning/ändring. Trollabo 1:29 (FAIS)		
BE § 82	2024-03-04	B-2024-39
Bygglov med startbesked för nybyggnad av transformatorstation - nybyggnad av transformatorstation. Låkö 2:2 (TOHO)		

BE § 83	2024-03-04	B-2023-230
Ärende avslutas - olovlig eldstad. Molla-Håkentorp 1:6 (FAIS)		
BE § 84	2024-03-04	B-2024-17
Slutbesked för eldstad (braskamin) - installation av eldstad. Hagared 1:8 (FAIS)		
BE § 85	2024-03-05	B-2023-208
Bygglov för nybyggnad av mast och teknikbod - nybyggnad av fackverkstorn med tillhörande teknikbod. Mörlanda 2:2 (TOHO)		
BE § 86	2024-03-05	B-2024-31
Ansökan återtagen - förhandsbesked. Plogskog 1:3 (FAIS)		
BE § 87	2024-03-05	B-2023-14
Ärende avslutas - inga skäl till ingripande - ovårdad fastighet. Töretorp 1:3 (FAIS)		
BE § 88	2024-03-06	B-2024-34
Bygglov för tillbyggnad av enbostadshus - tillbyggnad av enbostadshus. Ljung 19:1 (TOHO)		
BE § 89	2024-03-07	B-2022-65
Interimistiskt slutbesked - nybyggnad av enbostadshus. Ramslöken 1 (TOHO)		
BE § 90	2024-03-08	B-2024-41
Startbesked för eldstad - installation av eldstad. Taggsvampen 2 (TOHO)		
BE § 91	2024-03-08	B-2024-44
Startbesked för eldstad - installation av eldstad. Ören 12 (TOHO)		
BE § 92	2024-03-08	B-2024-43
Startbesked för eldstad - installation av eldstad. Broddarp 5:3 (TOHO)		
BE § 93	2024-03-08	B-2023-214
Ärende avslutas - åtgärd utförd - olovlig eldstad. Hagen 15 (FAIS)		
BE § 94	2024-03-08	B-2023-192
Slutbesked - installation av eldstad. Holmåkra 6:12 (FAIS)		

BE § 95	2024-03-11	B-2018-89
Slutbesked - nybyggnad garage. Amundehult 1:13 (FAIS)		
BE § 96	2024-03-11	B-2015-57
Slutbesked för uterum - nybyggnad uterum. Larstorp 1:3 (FAIS)		
BE § 97	2024-03-11	B-2023-209
Slutbesked för eldstad - installation av eldstad. Sämsholm 2:1 (FAIS)		
BE § 98	2024-03-12	B-2019-3
Slutbesked för eldstad (braskamin) - bygganmälan - eldstad med skorsten. Vesene 5:8 (FAIS)		
BE § 99	2024-03-13	B-2024-52
Bygglov med startbesked för ändrad användning (från butik till restaurang) - ändrad användning från butik till restaurang, fasadändring, installation av eldstad. Valkyrian 4 (TOHO)		
BE § 100	2024-03-14	B-2022-277
Slutbesked för eldstäder - eldstad. Korsnäbben 2 (FAIS)		
BE § 101	2024-03-14	B-2024-51
Begäran om komplettering - tillbyggnad av radhus med uterum. Maskrosen 1 (FAIS)		
BE § 102	2024-03-14	B-2023-189
Startbesked för byggnation - nybyggnad av komplementbyggnad. Sämsholm 2:1 (FAIS)		
BE § 103	2024-03-15	B-2024-52
Interimistiskt slutbesked - ändrad användning från butik till restaurang, fasadändring, installation av eldstad. Valkyrian 4 (TOHO)		
BE § 104	2024-03-15	B-2023-175
Begäran om att inkomma med handlingar - nybyggnad av garage. Sämsholm 2:4 (FAIS)		
BE § 105	2024-03-19	B-2022-112
Bygglov för nybyggnad av lager - nybyggnad av lagerlokal. Oden 12 (TOHO)		

BE § 106	2024-03-19	B-2023-101
Slutbesked för rivning av komplementbyggnad - rivning av komplementbyggnad. Annelund 5:4 (FAIS)		
BE § 107	2024-03-20	B-2023-226
Slutbesked för ändrad användning från klubblokal till fritidshus - ändrad användning från klubblokal till fritidshus. Ljung 2:33 (FAIS)		
BE § 108	2024-03-20	B-2024-55
Begäran om komplettering - installation av eldstad. Remmene-Tokatorp 2:2 (FAIS)		
BE § 109	2024-03-20	B-2024-42
Startbesked för installation av va i enbostadshus samt förändring av grundläggning - installation av va i enbostadshus samt förändring av grundläggning. Mollaryd 2:25 (FAIS)		
BE § 110	2024-03-20	B-2022-207
Interimistiskt slutbesked - nybyggnad av enbostadshus. Fölene 1:22 (TOHO)		
BE § 111	2024-03-20	B-2024-54
Bygglov för nybyggnad av enbostadshus och garage - nybyggnad av enbostadshus och garage. Vitsippan 1 (FAIS)		
BE § 112	2024-03-21	B-2024-34
Startbesked för byggnation - tillbyggnad av enbostadshus. Ljung 19:1 (TOHO)		

Delegationsbeslut - Miljöenheten

ME § 36	2024-02-26	M-2023-496
Avskrivning klagomål, Hästhagen 1:1 (CA)		
ME § 37	2024-03-01	M-2024-85
Registrering av livsmedelsverksamhet, Björnarps 2:3 (BIRAN)		
ME § 38	2024-03-07	M-2023-491
Kontrollfrekvens för livsmedelsverksamhet, Eriksberg 4:3 (BIRAN)		
ME § 39	2024-03-07	M-2024-97
Registrering av livsmedelsverksamhet, Valkyrian 4 (BIRAN)		
ME § 40	2024-03-07	M-2024-75
Kontrollfrekvens för livsmedelsverksamhet, Eken 2 (SAPA)		
ME § 41	2024-03-08	M-2023-537
Kontrollfrekvens för livsmedelsverksamhet, Vreta 18:2 (BIRAN)		
ME § 42	2024-03-08	M-2023-403
Tillstånd – små avlopp, Skavetomten 2:7 (CA)		
ME § 43	2024-03-08	M-2024-90
Tillstånd – små avlopp, Skavetomten 2:1 (CA)		
ME § 44	2024-03-13	M-2023-529
Kontrollfrekvens för livsmedelsverksamhet, Od 1:5 (BIRAN)		
ME § 45	2024-03-15	M-2024-59
Kontrollfrekvens för livsmedelsverksamhet, Hagen 15 (AYHR)		
ME § 46	2024-03-20	M-2024-70
Kontrollfrekvens för livsmedelsverksamhet, Ljung 1:21 (AYHR)		
ME § 47	2024-03-20	M-2024-86
Registrering av livsmedelsverksamhet, Björnarps 2:3 (BIRAN)		
ME § 48	2024-03-20	M-2024-78
Försiktighetsmått – bergvärme, Lunda 1:3 (NT)		

ME § 49

2024-03-20

M-2024-86

Kontrollfrekvens för livsmedelsverksamhet, Björnarp 2:3 (BIRAN)